

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal
József kir. herceg-u. 1. - Tel. 7-88.

Politikai napilap

Egyes szám ára: 2000 korona
Előfizetési ár egy hóra 35,000 K

A régi híres regiment és hétezer hősi halottja

Sajgó dicsőség ünnepnapja a mai. A debreceni volt 39. gyalogezred soraiból a világháboruban elesett hősi halottak emlékére az élő bajtársak kegyelete hatalmas emlékoszlopot emelt és azt leleplezi ma szép ünnepéllével. Az egykori 39. gyalogezred *hétezer katonája esett el a becsület mezején* és pecsételte meg halálával azt a fogalmat, mely a magyar katonai hősiességéről, vitézségéről és ha kell halni tudásáról szól.

Statisztikusok mutatják ki, hogy ez az ezred hozta a világháboruban a legnagyobb áldozatot. A háboru öldöklő furijába találja a 39-eseket a nagy világégés alatt északon, délen, keleten, nyugaton egyaránt. A piros hajtókás debreceni és hajdusági baka ontotta bőven vérének valamennyi fronton és ha valahol rettentő harcokról, pergőtűzekről, akna- és lángtámadásról, szörnyű kézi túsáról emlékezett meg az egykori haditudósító, bizonyos, hogy a 39-esekről kellett elsősorban írnia, mint részeseiről modern háboru eme borzalmainak.

A mai ünnepély másodsorban szól az egykori híres 39-es regiment emlékezetének, amelyet százötven éves fennállás után feloszlattak a forradalom és Trianon katalizmusára. A százötven éves múlt egy olyan uralom történetében gyökereszik, mely a magyar nemzet feltételezett önállóságára és nemzeti életére sokszor rátört, de azért ezt a

multat nincs oka megtagadni senkinek, legkevésbé az ősi 39-esek hősi utódainak. — Ez a mult még idegen, nem a mi drága színeinket viselő lobogó alatt is, a magyar vitézség, a magyar hősiesség és bátor harkészség termőtalaja, — olyan iskolája volt, melyből az utókor is példát meríthet.

„Érzé Nagy Frigyes is vevővő fegyvereid élet — Es lobogóid előtt egy Bonaparte megdült”, mondja büszkén az emlékműre vésett jelmondat. És ugy is van. Ahol a történetet karddal és vérről csináltak az elmúlt másfélszázad alatt, ott volt a 39. gyalogezred és vitézül megállta a helyét. Nem kérdezték a 39-esek, miért harcolnak, katonának voltak és teljesítették kötelességüket. A zászlót, az idegen színeket viselő zászlót csak egyszer hagyták el, egyetlenegyszer, amikor a haza szent ügye hívta őket, 1848-ban. Testvér nem harcolhatott testvér ellen, magyar magyar ellen és akkor az ősi 39-esek tudták, mit kell tenniük. Felröppent soraik előtt a háromszínű zászló és hullatták véruket a szent ügyért. A nemzeti ügy elbukása után Custozán és sok más nagy esztán keresztül vezetett az ezred útja a világháborúig, amely a régi híres regiment történetében a legdicsőbb lapokat illesztette bele. — „Ha elmúlt az ellenség dühé, úgy ti hősek némitottátok el”, — mondja József főherceg a 39-esekhez intézett egyik hadparancsában

— „Szerencsekívánataim az én vitéz ezredem fényes haditetteihez”, írja az akkori időben Conrád vezérkari főnök. És még kitudná felsorolni mindazt az elismerő szavakat, melyeket a hivatalos hadvezetőség a 39-esek hősiességét méltányolja. Hiszen csak a maga a magyar ezredet iránt nem valami barátságos „Höfer” is a háboru alatt legtöbbször a 39-eseket említ hadijelentéseiben dicsérőleg.

Ha kutatjuk, mi adta ennek a regimentnek az erőt, hogy az idők súlyos változatain keresztül mindig és mindenkoron ily derekasan megállja a helyét, akkor csak azt állapíthatjuk meg, hogy a magyar katonai vitézség és még azon túlmenve az ősi magyar virtus.

Es ebben rejlik a jövő záloga. — Ezt az ősi virtust nem lehet csak úgy egyszerűen kiölni egy őszirózsás forradalommal, vagy Triannonnal. Ezek az erények élnek és munkálják a lelkeket, szíveket az talán. Azoknak a hősi halottaknak vére pedig, kikről ma megemlékeznek, bőséges öntözője ezeknek a kiváltságos erényeknek. Nem hiába kiontott vér annak a hét ezer hősi halottnak a vére és nem hiába kiontott könny az ezer és ezer özvegynek és árvának a könnye. — Termő talajra hullt a vér és termő talajra hullt a könny. A termőtalajban pedig benne munkál a mag, a katonai vitézség és erény, hősiesség, bátorság, hazaszeretet magja, melyet a 39-esek 150 éves multjukon

át hullattak és egyszer csak a kicsiny magból terebélyes fa nő, mely védelmet nyújt, mely árnyékot ad, ha megannyi ellenség forró gyűlölete árad is felénk...

Az a ragyogó példa, melyet a 39. gyalogezred nyújtott másfél századon át — a jövő záloga annak a jövőnek, amelynek elérésére nagy szüksége lesz ennek a nemzetnek: a bátorságra, önfeláldozásra, izzó magyar érzésre, nem kiabáló, de befelé érzett forró hazafiasságra, szóval mindarra az erényre, amelyek a 39-eseket jellemezték. Fialat nemzeti hadseregünkben jól eső érzéssel látjuk mindama katonai erényeket, melyek a 39-eseket jellemezték és éppen ezért látjuk felragyogni szerencsétlen hazánk egén a szebb jövő csillagát.

... Hétezer hősi halott pedig a tulvilágon ma bizonyára hadrendbe áll és a halott regiment tiündöklő zászlókkal, égi harsonnákkal fogadja az élő bajtársak emlékeztését, a világ négy tája felé pedig megdobbanak a sírok, hol csak 39-es pihen. Feléjük száll az élők fogadalma, mely az emlékezés kővére meg van örökítve és hirdeti aranyló betűkkel:

Nem lesz a földön soha béke,
Mig más ül Árpád örökébe
A hosszú harc csak elpihent
Kürtszóra vár, hogy talpra álljon
Honvisszaszerző szent csatákon
A régi híres regiment...

Részlet József főherceg naplójából

József kir. herceg háborus naplójában a többek között leírja, — drámai erővel a 6. Isonzó csatát. Ebből a leírásból való az alábbi rész:

8 órakor este éri el tetőpontját az Irtózatos csata. Soha nem észlelt következéssel, mint a számomra fogorogó, ma már 19-szer rohamoznak az ellenségnek óriási tömegei. Tüzérségem nem működhetik már közre s így a szörnyen erős csapás egyedül kimerült gyalogságomat éri és a legirgalmatlanabb öldöklés következik. Kézigránáttal, szuronyokkal, késsel, puskatással s ha az eltört, kövekkel verik agyon egymást. Vértenger, hullák garmadáit haldoklók ezrei borítják a hajmeresztő gyötrelmes gyászos színteret, míg végre minden vonalomon egy példátíró ellenrohammal visszavertük a bámulatosan szívós ellen-

séget. Mind a két fél halálosan ki van merülve; s ott hever a vérben s a Karst porrázúzott szikláiba taposva mindkét ország virága, büszkesége.

Ezalatt a 17. hadosztály a leghevesebb pergőtűz alatt áll. A temesvári 61-esek a viharzó ellenséges rohammal benyomott vonalaikat egy ragyogó hősiességgel végrehajtott ellentámadással, súlyos kizútsáiban visszaserzik. Ettől délre szintén áttöri vonalaimat a mind hevesebben és sürű hullámokban támadó ellenség, míg tüzérsége a pergőtűz orkányszerű lövedékáradatával önti el előnyomuló utolsó tartalékaimat. Egy lángtenger a Doberdó és örítők a kinők. Az egész egy vadul dühöngő vulkán s ugy reszket a Karst, mintha vonaglana.

A betört ellenséges tömegeket a tűzáradat közepette az én dicső 39. ezredem veri vissza kétségbeesett — folyton ismétlődő kizútsáiban. Jaj, ha arra gondolok, hogy mily gyászosan óriás veszteségeink vannak, — akár édesgyermekemet vesztetem volna el.

9 órakor itt is a legnagyobb hűvel támad újra fáradhatatlan ellen felénk és hosszú hulláhegyek maradnak ott, hol 39-es hőseim a teljese mesemmissült állások helyén megtörik a támadást.

Forró nyári nap volt a mai és az, amit a Doberdó szikláit láttak, égbe kiáltja: „Ne bánisd a magyart!”

Az, amit csapataim végbevitték, emberföltötti, amit elszervezték, — Dante poklában nem ismert kin! Nincs szavam, mely méltó volna arra, hogy a magyar katonának dicsőretet zenghessen.

Az én hős hadtestem nagyjában a megsemmisített régi állásait tartja most is, midőn az utolsó olasz roham is vérbefulladott. Egy hullámező a Doberdó, melybe vérvével irta be a magyar és az olasz, hogy mi a valódi hazafiság, mi a valódi hősiesség.

Élőlkör Boroevics parancsára a Vallone mögötti új állásokba vonulunk, a doberdói fennsíkot elhagyva. Utóvédjeink reggel két órakor követnek. Elcsendesült minden, — csak az ellenséges tüzérség lövi a

holtakkal telt állásokat, melyekben a patkányok ezerein kívül, élő lény nincs.

Ottahagytuk a hullákkal borított, hősvérrel áztatott sziklasivatagot és a dicső emlékeket s a megszállhatatlan sírokat, esendes kereszt erdejükkal, melyek a Karstot szent helyé avatják, ahol a mártírok ihlete Isten kegyelmében nyugszik. A sírokat, melyekhez oly igen nagyon ragaszkodtam. — Borzasztóan földült lélekkel távozom, hogy két kilométerrel hátrább folytatódjék a Karstnak pokoli kinja.

Olyan a lelkem, mint az ősi vihar dulta virágos kert, — letörve, megfagyva a szeretettel ápolk, illatozó virágok! Tízennégy hónapi leihatatlan szenvedések és az emberitűrésnek, áldozatoknak netovábbja! Vége van! Nem használ a síránkozás! Isten veletek dicső halottaim, — titeket, — a kopár sziklát s a dicsőséges multat, e történelmi helyvel átengedjük az ellenségnek és azt a sok-sok szívet facsaró emléket!

Ácsorgó emberek

Nem vonom kétségbe „Városi” urnak emberismerő voltát, sőt azt sem, hogy Debrecen is jól ismeri, mégis mint a falut és várost nemcsak bejáró, hanem mind a két helyen élő, illetőleg az egyik helyen: a városon felnevekedett s mostan is városban lakó, közben majdnem 2 évtizedet falun lakó férfi — még pedig több faluban, — kinek hivatásából kifolyólag egyenesen kötelessége az emberek nemcsak külső, hanem belső, vagyis lelki megismerése ösztönöz arra, hogy az ellenvéleményekhez gondolatokat fűzzek.

Nem fogadhatom el mentegőtődzésnek azt a megállapítást, hogy Debrecenben 40 év óta van „köpködő casino”, miből következik, hogy most is joga van ilyen címen a létezéshez, mert akkor felesleges volt a parkirozás, felesleges az utcák aszfaltozása, hiszen mostan is élő anyósom élénken emlékezik vissza, mikor dézsában viték az eladó leányt a bálba a nagy sárnak miatta. Az akkori serentések elveszték a sárba, de ma ez aligha lehet. A mi magyar népünk nek általában véve falun az a tiszta szokása van, hogy mikor szépen felöltözik ünneplőjébe, elmegy az Isten házába s amikor jól kiénekelte és imádkozta magát, „templomután” igen elbeszélget atyafiával. Én sehol sem láttam, hogy istentisztelet előtt, közvetlen a templom szomszédságában „casinót” létesítettek volna, vagy egyenesen végig ott ácsorogtak volna. A dobzóval való hirdetés nem egy helyen történt, hanem több pontján a városnak, tehát nem volt szükség a felgyülekezésre. Az a családapa, akit távol tart családjától munkaköre, ha szereti családját, bizony szívesen otthon marad s ha kell segít „annyoknak” még a gyermekek öltöztetésében is. Elég baj az, hogy a debreceni polgár nem olvas újságot és a „városi” uraknak fel kellene világosítani a sajtó hasznáról és meggyőzni, hogy az újságnak nem célja valótlan irni. Nem fogadhatom el, hogy épen vasárnap tartják meg a „tájékoztató börszót”, mert én annak is ellene vagyok, hogy vásárt is vasárnap tartanak Debrecenben. Az embereknek nem sebb részével, a lélekkel is foglalkoznia kell, nem helyén való, ha épen vasárnap érdeklődik valaki a sertés állapota, a hortobágyi legelő és a kergült birka után. Állítom, hogy a társadalom életébe vágó nagy elhatározások, amelyek hasznára válnak, nem innen indulnak ki. A „köpködő casino” álló törzsen kívül vannak fel alá mozgó tömegek, amelyek bizony a város-házától a Nagytemplomig sétálnak azzal az érzéssel, hogy most ők az urak. „Városi” ur ugy látzik a maradiak közé tartozik és szereti az eféle specialitásokat, pedig a hortobágyi csikó sem az már aki régebben volt. Kedves „városi” ur, nem gondolja ön azt, hogy vasárnap délelőtt nem gusztus dolga viszi az embert végig a Piac-utcán? Hát! Istennek vannak olyanok, akik alázatos szívvél templomba igyekeznek, akiket egy-egy jó oldalbalökés, vagy a járdáról való letaszítás figyelmeztet arra, hogy Debrecenben vasárnap is hétköznapi érzés lakik sok ember bensejében. Elismerem, hogy ott épen nem beszéltem velük, mert a sertés állapotja nem érdekelt, én még állásomból kifolyólag is beszélnek velük, mint keresztyén ember, de ezek még ezidő szerint távol állanak a keresztyén igazságok befogadásától. (Már azt nem tudom, kinek — vagy kiknek a hibájából, valószínűleg azokéból, akik védelmezik őket.) Én az állsenteskedést nem szeretem, de arra, úgy érzem, kötelességem figyelmeztetni minden

ember testvéremet, hogy a vasárnapot szentelje meg.

Cikkemnek az volt és lesz a jövőben is a szándéka, hogy Debrecen magán hordja a puritán erköl-

csök tiszta bélyegét és tudja megszentelni az Isten által rendelt napot minden polgára.

Falusi.

FOHÁSZ

A hősi halált halt 39-esek emlékére

— Irta: ifj. Széll István —

*Magyarok Istene! nemzetem Hadura!
Hozzád száll ajkunkról fohászuk s az ének, —
Meggzenelt napunk ez — szívünkben ihlettel —
Áldozunk a hősök dicső emlékének.*

*Mindenlato Isten! mindnyájóknak Atyja!
Aki joban, rosszban támogatónk voltál,
Csak egy percre állj meg áldást osztó kézzel;
Ez ezernyi viharban tépett lobogónknál.*

*Igazságnak Ura! ki sujtasz, s megbocsátsz.
Esdve kérünk Téged édes jó Istenem,
Vigasztald meg őket, a honért küzdőket,
Kiknek tiszta lelke számolyodnál pihen.*

*Oszlass aggodalmat, tápláld reményöket,
Hogy bár a mi sorsunk nem derült, mostoha, —
De az ő jellemök győzelemre szállit,
S nem veszhet el hazánk soha, soha, soha!...*

*Gyarló embereknek szelid lelkü Atyja,
Ne vondd el kincsedet: pajzsunk legyen a Hit;
Özveggyek fátjólát övezze jószágod,
S szárítsd fel az árvák lepergő könnyeit!...*

*Holdvilágos éjjel, lefutó csillagként
Küld el fohászukat messze, messze tájra,
Hol jeltelen sírban annyi nemes, jó szív,
Csöndes szendérgéssel szebb jövőnket várja.*

*Alföld ringó ötén, ha sóhaja fakad
Gyermekét sirató, búsongó anyjának,
Kéklő felhő szárnyán küldd el azt hozzájuk,
Kiknek sírja mellett idegenek járnak!...*

*És ha fáradt vándor nyúghelyökhöz téved,
S gyomverte sírjokra hint pár száll virágot, —
Ha ellenség is volt, neki megbocsátunk, —
Magyar hőst becsüld meg, — legyen érte áldott!*

*Magyarok Istene! ég és földnek Ura!
Ne vigy kísértetbe, bennünket óh, vértessz!
Hogy méltók maradjunk csaták zajában is
A megpihent hősök áldott emlékéhez!...*

József főherceg a debreceni bakák között

Mikor József főherceget Debrecenbe akarták hozni

Vass Antal, ki a 39-esek táborigi lelkésze volt az olasz fronton, 1916. évben egyik pesti lapban a következő érdekes epizódokat mondotta József főhercegről és a debreceni 39-es bakákról:

József főherceg — mondja Vass Antal — rendkívül közvetlen s megnyerő egyéniségű ember, aki igazán a katonái között érzi jól magát. Debreceni fiait, amikor pihenőben vannak, naponta kétszer is meglátogatja. Igyekszik mindenképen a kedvükbe járni. A multkoriba kuglizót állítottatott fel nekik és maga is kuglizott a katonákkal. És e közben egyszer csak egy órát és egyéb tárgyakat szed elő a zsebéből, amelyeket díjjal tüdőzt ki a legjobb játékosoknak. —

Persze volt is versengés a József főherceg díjaiért. Mindent megvizsgált, amit a katonáinak adnak. Egy alkalommal ujjajta dohányt osztottak ki. A kóstoló adagok után már érdeklődött, hogy hogy izlik? Erre előlép Nagy István köztitész:

— Jó volna ez az ujmódi füstölőni való is, fenséges uram, de hát — eltört a pipám.

— Ez bizony baj! — jegyzi meg a főherceg. — És nem is szolt többet.

Nemsokára ezután istentiszteleten volt, amelynek végeztével megkérdezte, hogy hol van Nagy István? Jelentkeztek a magyar, mire József főherceg minden szó nélkül kezébe nyom egy vadonatúj pipát. Erre azonban elő áll egy másik atyafi is s előadja, hogy neki sincs pipája.

— Majd hozok neked is, fiam! — feleli a főherceg és ez a vitéz is megkapta a főhercegi pipát.

Egyszer arról panaszkodnak a hajdusági bakák, hogy nagyon megkivánták már a — szalonát. József főherceg szerzett nekik ezt is, úgy, hogy régen volt olyan pompás szalonnasütés a Döberdön. Vagy talán sohasem...

Nagyon jellemző József főhercegre és a magyar bakára az az eset is, ami akkortájt történt. — Egy katonát heverészett a napon. Alig pár nappal előbb, vagy talán épen akkor érkezett a harctérre. József főherceg oda ment hozzá s szóba akar vele állni.

— Jól esik a sütkérezés, fiam, ugy-e? — kérdi a főherceg.

— Csak lehetősén, — feleli egész közönyösen a baka.

— Hát nem ismeresz? — puhatolja a főherceg a begombolkozott magyart.

— Nem én!

— József főherceg vagyok. A vitéz ránéz — a főherceg galérija le volt takarva — s aztán ápertén kijelenti:

— Azt mindenki mondhatja!

A főhercegnek tetszett ez a paraszti okoskodás s nyomban megköszöntötte:

— Ha a szakaszparancsnok is azt mondja, akkor sem hiszed?

— A' más más! — üti föl a fejét a tamaskodó hajdu.

A szakaszparancsnok hamarosan igazolta József főherceg személyazonosságát, mire a magyar közelebb lépve hozzá, emelkedett hangon mondja:

— Sokat hallottam róla. Áldja meg a jó Isten! — és könny szívár ványlott a szemében...

József főherceg megrázta a szívén talált magyar kezét és eltávozott.

— A multkoriban, hogy itt jártam, — fejezi be a diskurzust a tábori tiszteletes, — azt a hirt vitéz József főhercegnek, hogy össze esküvést szönek ellene — Debrecenben.

— Hogy hogy? ütdött meg a főherceg.

— Ugy, fenséges uram, hogy a háboru után Debrecenbe akarják vinni.

A főherceg erre elmosolyodott, majd pedig komolyan maga elé nézve megjegyezte:

— Azt csak a jó Isten tudja, — hogy hol lakom én a háboru után!...

— A magyar nép szívében fenséges uram!

Igy nyilatkozott őszinte meggyőző ződéssel a tábori pap.

Parádi

csavics forrás természetes gyógyvize orvosok által ajánlatik gyomorbeteg, eny és vesebetalmak ellen és a légzőszervek megbetegedéseinek. — Kellemes ízű miatt mint borvíz mebe-csülhetetlen, a gyomorégést megszünteti.

FOLERAKAT:

Debrecen és vidéke részére:

Kontsek Géza k. r. t.-nál

Főüzlet: Kossuth ucca 15.
Telefon 22.

Fióküzlet: Piac ucca 22/24.
Telefon 1003.

Kabát, kosztüm, ruhaszövetek

sejmekek, divatjelenetek és mindenféle
OSZI DIVAT UJDONSÁGOK naponta érkeznek.
Kirákatainkat sziveskedjenek figyelemmel kísérrni.

Aszódi és Róth divatáruház

A Közs. Tisztv. Orsz. Szöv. szerződéses szállító.
Tiszviviseiknek 5 százalékos kedvezmény.

Róma A pápánál

Felvirradt reánk utazásunk legkiválóbb eseményének, a pápai fogadásnak napja. — Tizenkét órára volt kitűzve a fogadás ideje s így mi már fél tizenkettőkor gyülekeztünk a Szent Péter-tér jobboldali oszlopfolyosóján. Férfiak feketében nők szintén hosszujjú, magasnyakú fekete ruhában, fejükön az előírt fekete fátýollal vagy csipkeken dővel. Ünneplés és izgatott hangulatban vártuk Bangha páteret, kinek vezetése mellett beléptünk a Vatikán bronzkapuján.

A kaput a híres svájci gárda őrsi Rafael tervezte festői ruhában. — Egy nagy udvaron, középen az elmaradhatatlan szökőkúttal, áthaladva, egy gyönyörű loggiába értünk. Itt egy kissé várunk kellett s ezalatt Bangha páter elmagyarázta, hogy az az udvar, amelyen álltunk és az a loggia volt a Vatikán alapja. Damaskus pápa készítette ez udvart a kúttal, hogy ott a zarándokok az ut porát lemohassák magukról; a loggiát pedig, hogy ott várakozhassanak. A loggiából bevezettek, a fogadásunkra kijelölt pompás pápai tanácssterembe. — Egyik falnál középen a pápai trón állott, köröskörül pedig piros bársony padok és székek. Két vöröselvembe öltözött, térdnadrágos, vörösselyem harisnyás és vörös csatos cipős pápai ceremoniamester szemlét tartott felettünk s akinek a nők közül nem egészen elírásos szerep rinti volt az öltözete, azt kissé a háttérbe állították, a többiek pedig leültették sorba a székekre, hol nagy csendben várakoztunk. — Bangha páter elmondta, hogy mit kell tennünk, ha a pápa jön és kiemelte, mivel nemesak katolikusok, de reformátusok és izraeliták is voltak közöttünk, hogy avval, ha letérdeünk és megcsókoljuk a pápa kezén levő gyűrűt, nem a pápának hódolunk, hanem az Istenség magasos eszmélyének, amelyben minden vallásfelekezet hisz. Feszült várakozásban tart az idő, a páter csak beszélgetett erről-arról, hogy, — amint szellemesen megjegyezte — ne vegyük észre, hogy a tizenkét órából két óra lett már.

Most felezték, hogy a pápa elindult a lakosztályából. — Áhítatos csend! — Végre feltűnik az ajtóban hófehér ruhás alakja s mögötte a kísérete. Mi felállva, hármas éljenzéssel fogadjuk, majd térdre borulunk. A pápa, körüljárva mind egyikünknek kezét nyújtotta s mi áhítattal csókoltuk meg a jobb kezén levő kalászygyűrűt, a pápa után jövő államtitkárja pedig emlékművet osztogatott. Aztán ismét felálltunk s most láttuk csak, mennyi nemes fonkoltság, mily igazán isteni jószág sugárzik le a pápa egész lényéről. Az államtitkárja pedig büszke, parancsoló tekintetű, feltűnő szép olasz férfi.

A pápa az ő finom halk hangján kis beszédet intézett hozzánk olaszul, melyet Bangha páter tolmácsolott. Azt mondta, hogy ő ismeri és nagyon szereti a magyarokat, mert velencei kardinális korában járt Budapesten és áldását adta nem csak reánk, de itthon maradt szeretteinkre is. Itt megáldott mindnyájunkat, mi pedig ismét hármas lelkes éljenzéssel bucsúztunk a fávózó pápától és mélyen meghatva hagytuk el a Vatikánt.

(Dr. K. M.-né.)

Uradalmi tej

hónapszáma kapható,
esetleg házhöz szállítva is a

Maldusági Tejüzem-ben

Füvészkert-u. 8. — Telefon 1206

A 39-es emlékmű létesítésének története

Hegyközszentimrei Wolff János, a 39-esek egykori ezredese, később tábornok kezdeményezésére létesült a most leleplezendő emlékmű. — A volt 39-esek a bajtársi érzés ápolására a forradalmi idők elmúltával egyesületbe tömörültek és gyakran tartották összejöveteleket, ünnepélyeket, melyeknek a lelke Wolff János nyugalmazott tábornok volt. — Az ő indítványára határozták el a bajtársak az emlékmű felállítását. Anyagi erejük kevés volt hozzá, éppen ezért a közönség áldozatkészségéhez fordultak és a tehetséges polgárok — különösen a volt 39-esek szívesen adakoztak a nemes és kegyeletes célra. Így jött össze az emlékmű költsége, amelyet aztán Debreczeny Tivadar tehetséges iparművész és szobrász tervezett meg és a Debreceni Működőár készítette el ki fogástalanul és sok áldozatkészséggel.

Már a Működőár telepén kész

volt az emlékmű, mikor Wolff János tábornokot elragadta az élek sorából a könnyörtelen halál. Nem érhetette meg a leleplezés szép ünnepélyét, pedig még élete utolsó napjait is ama lázas munkában töltötte, melyet az emlékmű létesítése, leleplezési ünnepélye előzetes előkészítése adott.

Wolff János halálával az emlékmű bizottság irányítását Besztecebányai Klein László ny. tábornok, Vályi Nagy Frigyes ezredes és Penyigey Sándor ny. ezredes vették át. Nagy segítséget nyertek Czeglédy András földbirtokosban, Balogh Sándor főispáni titkárból és a szoborbizottság többi tagjaiból. — Sikertült is az emlékmű zavartalan felállítását biztosítani és megrendezni a szép ünnepélyt, mely ma, vasárnap zajlik le.

Az emlékmű, mint bizonyára mindenki tudja, a Simonyi-ut végén, a Nagyerdő bejáratánál áll.

Mozaikok a 39-esek multjából

A nagy háború vége felé foglalkozott a hadvezetőség azzal a tervvel, hogy a legkiválóbb ezredek gárda-ezredeké alakít. A gárda-ezredek sorában első helyen állott volna a debreceni 39. gyalogezred, melynek egykori katonái holnap ülik emlékünnepeiket. Annakidején a gárdaezredek szép tervét a mindent felforgató forradalom meg-hiusította. Pedig mártírhalált halt boldog emlékeztető jó királyunk, IV. Károly király az elsők között akarta gárdaezreddé tenni a 39. gyalogezredet.

A régi hadseregben előkelő pozíciót foglalt el a 39. gyalogezred.

Az ezred három zászlóalja 1910-től 1914-ig Bécsben teljesített szolgálatot; ez alatt az idő alatt I. Ferenc József király több ízben nyilvánította elismerését az ezred magatartása, kiképzése, nagyszerű ki-nézése s fegyelme felett. Nagy parádék alkalmával, díszmenetek alatt, mikor a 39-es bakák defilíroztak az öreg fenség előtt, jóságosan mosolygó tekintettel nézett rájuk és gyakran ismételte:

— Nagyon derék fiúk! Nagyon jó!

Jelentős kitüntetés érte az ezredet, mikor IV. Károly király, akkor még presumpatív trónörökös az ezredhez osztották be. Mint zászlóaliparancsnok ott is teljesített szolgálatot egészen a szarajevói véres napokig, illetve a világháború kit-

réséig. Ugy a tisztikar, mint a legénység rajongásig szerette a trónörökös zászlóaljparancsnokot.

A világháborúba vonuló ezred pár hónap múlva ismét fenséges urparancsnoksága alá került. József kir. herceg vette át a 7. hadtest parancsnokságát, melybe a 39. gyalogezred is tartozott. Nehéz harcokat küzdött végig az ezred József főherceg személyes vezetése alatt. A katonák iránta való szeretetének legmeghatóbb bizonyítéka, — hogy egyszerűen „József apánknak“ nevezték. József kir. herceg parancsnoksága alatt küzdötte végig a 39. a nehéz kárpáti harcokat. Az ezredet 1915-ben az olasz frontra helyezték át. Itt is József főherceg parancsnokolt a 39-esek felett, később, mint hadsereg parancsnok. Az ezred történetének legnehezebb, de legdíszesebb lapjai fűződnek ezekhez az időkhöz.

Végül emlékeztető idézzük, hogy az ezred legutolsó ezredtulajdonosa Hötzendorfi Conrad vezérkari főnök volt, ki mindannyiszor a legnagyobb elismeréssel szólott az ezred fényes haditényeiről.

A 39. gyalogezred multjában nagyon érdekes fejezet az, hogy az ezred a napoleoni háborúk alatt magával a híres Bonaparte tábornokkal (későbbi Napoleon francia császárral) is derekasan küzdött. — 1796. évi hadjáratban történt, hogy

három zászlóalj, Vukasovich ezredparancsnok vezetése alatt Dego környékén megtámadott számbelileg tízszer olyan erős francia csapatot. A 2500 főnyi magyar csapat 20.000 franciát kényszerített visszavonulásra. — A francia főhadiszálláson Bonaparte tábornok abban a hiedelemben, hogy az egész osztrák sereg támad, összes csapatait személyesen vezette Dego ellen. Még az ötvenszeres túlerővel is felvette a kis csapat a harcot, csak késő éjjel vonult vissza, magával vivén 400 hadifoglyot és sok hadizsákmányt. Ez a haditény akkor az egész hadsereg csodálatát felkeltette.

A debreceni római katolikus templomban egyik mellékoltárnál van egy márvány emléktábla, fölötté egy harctépte zászló. Ezt az emléktáblát a régebbi csatákban elesett hősek emlékére állították. A fölötté levő régi harctépet zászlónak pedig az a nevetessége, hogy azon boldogult Erzsébet királynőnk által adományozott zászlószalag van elhelyezve. Ezt a zászlószalagot az ezred 100 éves fennállásának jubileumán nyújtották át az ezrednek.

Látogatás a Kereskedők és Kereskedelmi Alkalmazottak Nyugdíjintézetében

A napokban felkerestük a Kereskedelmi Betegsegélyző Egylet helyiségében működő Kereskedők és Kereskedelmi Alkalm. Nyugdíjintézetének a vezetőségét és érdeklődtünk az iránt, hogy az új egyesület működéséhez fűződtek remények a teljesebb mely stádiumába jutottak s hogy a vezetők szervező munkája mennyire halad.

A kérdéseinkre kapott feleletek egytől-egyig mind biztatóak voltak. A nyert felvilágosítások szerint a beiratkozók száma már eddig meghaladta a végleg remélt mennyiséget, a vidék kereskedelme pedig oly lázasan és annyi lelkesedéssel érdeklődik az új nyugdíjintézet iránt, hogy előreláthatólag 3-4-szeresére fog emelkedni a feltételezett taglétszám.

A magunk részéről nem csodálkozunk ezen a sikeren. Tudvalevő dolog ugyanis, hogy a nagy gondolatok mindig magukkal ragadják az embereket. Ha pedig ezek a gondolatok a szépségük és lendületük mellett még cöncélt is szolgálnak, mint például a nyugdíj, akkor a siker, az érdeklődés és az eredményesség nem lehet kétséges.

A kereskedők nyugdíjintézetének a vezetősége — úgy látszik — minif egy misszióknak tartja a kitűzött cél elérését. És ezekben az emberekben meg van a misszionáriusok hit és akaratja is. Ez a hit és ez az akarat pedig nem fogja engedni gyengülni azt a szón lendületet, amellyel a kereskedők nyugdíjintézet a megvalósulás és a siker útján halad.

Az ideai ősi sesont 5 reklam cikkel nyitja meg a

HAVAS harisnyaárúház

Bádogos ucca I. sz. (Tisza-palota)

1 pár selyem harisnya minden színben . . . 39,000 K
1 drb kötött divat mellény selyem elejével . . 195,000 „
1 pár 1° svéd keztyű félig bélelt 29,000 „
1 drb flor női naadrág 35,000 „
1 pár selyem flor divat harisnya azurral . . 29,000 „

Kötött kabátok, gyermek garnitúrák női- és férfi-mellények legolcsóbb bevásárlási helye.

„FIGYELJUNK A CEGRE.”

Ertékes ajándékot kap

már 300,000 ezer K készpénzvásárlásnál

Friedmann Ignác és fia

női divat és konfekció zágyáruházban

Piac ucca 65., Szent Anna

uccával szemben.

Várja mindent a „Debrecen“-l.

Uj népvándorlási temetőt fedeztek fel Debrecen Ondódpusztai határában

Hogy találták meg a sírokat?

Az ebési állomástól észak-nyugati irányban, körülbelül 3 klm. távolságra, az ondódi Gál-dűlőben fekszik Molnár Károly debreceni gazda tanyája, hol a közelmúltban vályogvető cigányok dolgoztak között a tanya közelében. A gödör ásása közben emberi csontok vették napfényre és a kőben is babonás szármukások élénk fantáziá a következtében egy fel nem derített bűntény rejtelmeinek felfedezéséről terjedt el a kőszá hír, mely a hatósági közegek füléhez is eljutott. Hamarosan kiderült azonban, hogy a vályogvető munkások nagyon is régen pihenő emberek mintegy 1500 éves nyugalmát zavarták meg munkáuk közben. — Ugyanis Toldy Árpád, hajdusoboszlói csendőrfőhadnagyának sikerült néhány tárgyat megmenteni azon mellékletek közül, melyek e régi sírokban előfordulnak és azokat beadta a városi múzeumnak. Zoltai Lajos múzeumigazgató a beszolgáltatott leletekből azonnal felismerte, hogy a vályogvető cigányok, — amint ez gyakran megtörténik — az archeologia tudományát is gyarapították ezáltal, mert korai népvándorláskori sírokra bukkantak.

A temető megásása

A városi múzeum igazgatósága nyomában érintkezésbe lépett a lelőhely tulajdonosával, Molnár Károly földbirtokossal, aki készségesen beajegyezt, hogy a múzeum tanyája közelében kutatásokat végezhesse. Ehhez járult a szomszédos tanya tulajdonosának, Sesztina Jenőnek szives áldozathozatala, amennyiben az ásást vezető múzeumi tisztviselő szállását és ellátását Tokaji István bérlőjénél a saját költségén biztosította.

Zoltai Lajos múzeumigazgató és Sörényi János segédőr augusztus 31-én kezdték meg az ásást négy munkással. A vályogvető gödör, az abban feldúlt 4—5 sír szolgált kiinduló pontul. Az észak-déli irányban húzódó kutató árok már az első órákban elérte, hogy e helyen nemcsak szörványos sírok, hanem egész temető rejlik. A két és fél napig tartó ásás minden várakozást kielégítő eredménnyel járt. A leletek, — melyek a városi múzeum legbecselesebb tárgyai közé fognak tartozni — azt mutatják, hogy hun-avar népek tanyáztak az ondódi pusztán egykori, kanyargós erekől szagotolt füves mezőin.

Egy lovas vitéz sírja

A harmadik napig tartó próbasásás alatt összesen 11 sírt bonoltak fel a kutatók. A 3-ik sírban harci menével együtt pihent a vitéz, akinek azonban csak feldúlt és szét-szört csont maradványait lehetett konsztatálni. Mindssze vastag koronnya csontjai voltak megmenthetőek. A bizonyára értékes ruha díszelt, kardját és esetleg egyéb tárgyait kincskeresők már régen elrabolták. Még szerencse, hogy a nyugat-keleti irányban fekvő vitéz jobb oldalán csaknem teljesen érintetlenül fekvő a ló csontváza az akkor

nomád harcos népek szokásához híven. Zömök, kurta feje a vitéz jobb lábánál volt. Fejalkatából és vékony, rövid lábszáraiból ítélve a hun-avar népek kedvenc lóajtására lehetett ismerni: a külsőleg nem valami mutatós, de annál szívósabb, gyors és végtelenül kitartó apró ázsiai mongol lóra. Épen megmaradt fogai között még mindig erősen tartotta a vas-zaboláját, melynek azonban karikája és keresztvasa le-tőredezett. Metsző fogai 4 és fél éves mennek mutatják. Díszes kantárjából természetesen csak a bronzból való boglárók maradtak meg; két nagyobb és nyolc kisebb kantárdíszei egészen új és nagyon értékes motívumokat tüntetnek fel. Gerincsigolyáin görbe, egymáshoz nyitott vaspánt fekvő, mely a körülle levő borkorhadványból következtetve nagy valószínűség szerint a nyereg tartozéka lehetett. Ez a lelet azért is becses, mivel ebből a korból nyeregalkatrészt nem ismernek a kengyeleken kívül. A bordák között nagyon korhadt állapotban előkerült a két hun típus vas kengyel is.

A többi sírok mellékletei

Mindazok az ékszerek, ruhadíszek és egyéb vas eszközök, — melyek a többi sírokban kettő kivételével találtak — a raituk ábrázolt griff-, levélinda-, viaskodó állat-motívumokból következtetve a hun-avar népek kultúrájára valnek világos. A női sírkból gyöngyös fülbevalók, üveg gyöngyök és egy bronz karperec kerültek elő, míg a férfi sírkból szíjvégek, csattok, vaskések, lapátos végű szíjpálcák, kisebb ruha díszek stb. Legértékesebb a 11-ik sírban talált bronz szíjvég, melyen két tigrisféle állaton ülő női arc van ábrázolva. Feltárt kezükben valami tekerccszerű tárgyat tartanak.

A törekeny bronz és vastárgyak megltisztítása még mindig tart. A rozsdától felszabadított ornamentek utabb és utabb meglepetéseket nyujtanak a kutatóknak.

A leletek jelentősége

A leletek tudományos érke és jelentősége egyrészt abban áll, hogy a debrecen-ondódpusztai előfordulásuk által a hun-avar népek itteni letelepüléséhez szolgáltatnak új adatokat, másrészt pedig abban, hogy már egy próba ásás is harcos elő-deink kultúráját új díszítő motívumokkal gazdagította. Hogy ez előzetes feltevések tényleg beigazolódjá-

janak, a városi múzeum tisztviselői még e hónapban folytatják az ásásokat, mert úgy látszik, hogy az ondódi föld egy nagyobb sírmezőt rejt magában és csak akkor lehet a végleges megállapításokat úgy a korra, mint a népre vonatkozólag

eszközölni, ha a leletek nagyobb méretekben állanak a kutatók rendelkezésére, melyeket aztán az e-kori archeologiai leletek szélesebb körű egybevetésével tudományosan feldolgozhatnak.

EMLEKIRAT

Elhelyeztetett a volt 39. gyalogezred és hősi halottainak emlékeztére emelt emlékműben egy névsorral együtt, mely a világháboruban elesett 39-es hősök neveit tartalmazza.

A volt cs. és kir. 39. gyalogezredet 1756-ban Erdődi Pálffy János gróf állította fel Mária Theresia császárnő és királynő rendeletére minthogy az országnak akkor a II. Frigyes porosz király által indított az ugynevezett 7 éves háboru elején katonaságra volt szüksége.

Az ezredet megalakulása után mindjárt az ellenség ellen küldték és 1757-től 1762-ig a hét éves háboruban igen tevékeny részt vett.

1787—1790-ig a törökök elleni háboruban.

1792—1797-ig a franciák ellen igen sok ütközetben, ostromban küzdött.

1799—1800-ig ismét a franciák elleni háboruban harcolt sok önfeláldozással.

1805—1809-ig újból Franciaország ellen hadakozott.

1812-ben az Oroszország elleni hadjáratban vett részt.

1813—1815-ig ismét a franciák ellen küzdött.

1848—1849-ben az egész ezred a magyar nemzeti hadsereg soraiban küzdött és sok ütközetben vett részt 1859-ben Piemont és Franciaország ellen.

1866-ban Piemont ellen és eszékelly részben Poroszország ellen küzdött.

Legelismerésre méltóbb tettének nevezhető 1866. június hó 24-i csatájában való ténykedése, a melyért az ezred Ferenc József öfelsége által kiváló elismerésben részesült és kitüntetésképp sárgaszínű zászlót kapott és hordhatott. Az ezred 1878-ban a bosznai okkupációs hadjárat nehéz küzdelmeiben szintén részt vett.

Az ezred a világháboru első napjától az összeomlásig minden tekintetben megállta a helyét.

1914. év őszén Komarno mellett, Blozsov Gonyi és több helyütt ércfalként állt az orosz tömegek ellen.

Galicijában, továbbá a Kárpátokban a Dukla-szorosnál küzdött a borzalmas hideg télben, míg 1915. tavaszán az olaszok elleni harcokban állították és a Doberdói fensíkon küzdött. A hazaszeretet, a vitézség, az önfeláldozás páratlanul lángolt minden egyes harcos szívében. Megingathatatlanul állottak meg helyüket, dacára annak, hogy bajtársaiknak sürü sorait elhullani

látták. Vitézül kitartottak és harcoltak a 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. s 12. isonzói csatákban. — Oroszlánként küzdöttek a Piave menti csatákban zokszó és forradalmi hajlandóság nélkül, az utolsó pillanatig.

Az oláh betörésnél egy önkéntes jelentkezőkből álló zászlóaljja az ezrednek segítette a betörő ellenséget az országból kiverni.

Vitéz tetteiért a 39. gy. ezred Öfelsége által több ízben részesült elismerő dícséretben és egyike volt azon kevés ezredeknek, amely az ezred zászlóján az arany vitézségi-érmet viselhetette.

Az átkos forradalom sok mindent elsöpört szép hazánkból. Óriási részeket tördelt ezer éves területéből; a forradalmi idők eltemették a 39. gyalogezredet is.

Az elesett bajtársak önfeláldozása azonban nem merülhet el az örökös enyészetben. Az életben maradtok vissza-vissza emlékeznek elesett bajtársaikra s hogy ez az érzés el ne foszladozzék, a hősi bajtársakhoz méltó hatalmas emlékoszlopot állítottak fel arra a földre, amely valamennyiükbe hazaszeretetet és bátorságot nevelt.

Az emlékmű Hegyközszenfimeiről Wolff János tábornok kezdeményezésére és az ő páratlan agitációja folytán létesült. A költségek összegyűjtésében a többi bajtársak igen odaadóan támogatták.

Az emlékmű az intenciói szerint működő készült. A mai mostoha pénzügyviszonyok és háboru utáni szűk évek nem engedték meg, hogy hősi halott bajtársaik emlékére örökké tartó márványkőből faragtasék a szobor.

Az emlékművet Debreczeny Tivadar szobrász tervezte és székelvhi-dasi Sebestyén Lajos okleveles építész a debreceni műkő r. t.-nál alkotta.

Az életben maradt bajtársak az elesett hősök emlékére nagyot, szepet és hozzájuk méltó emléket akartak létesíteni. Ha azonban az idő vasfoga az emlékművet kikezdené, az utókor ne vegye ezt felületes munkának, hanem a mai kor kényszerűségének.

Debreczen, 1925. évi szeptember hó 6-án.

— Pályázat. A debreceni Ipartestületnél megüresedett nyilvántartó hivatalnoki állásra ezennel pályázat hirdettek. Pályázhatnak oly komoly egyének, akik már iprodai gyakorlatlall rendelkeznek, érettségítettek s esetleg a gép- és gyorsírásban jártassággal bírnak. — Pályázati határidő: szeptember hó 12. — A pályázatok kellően felszerelve zárt borítékban, személyesen adandók át az Ipartestület jegyzőjének, délelőtt a hivatalos órák alatt. Kí-től bővebb felvilágosítás is nyerhető. — Ipartestület.

Kérje mindent a „Debrecen“-t.

Most olcsón vehet
a Lipcsei szörme-házban
Kohn Sándor szücsmesternél, Bika-szálló (József kir. h.-u.)

Szörmebundákat || **gyermekkabátok**
mérék szerint || olcsóbb a posztónál.

Valódi szörmebundák 320.000 K-tól feljebb
Szörmek nagy raktára. Darabonkénti eladás 60.000 K-tól

Pálinkafőző-, mosó-, lekvár- és cserfőző rézüstök

legolcsóbban beszerezhetőek — részletfizetésre is. — Pálinka főző üstökhöz szab. „LEPAROLO KESZULÉK“ gyártója

Mándoki Ferenc rézművesnél, Debrecen, Arany láncos-u. 13. — Telefon 12—42.

József főherceg lelkes fogadtatása Debrecenben

**A főherceg tiszteletére faklyásmenet, szerená volt — Ünneplő tömegek a főtéren
A főherceg a 39-es hősokról**

Piros-fehér-zöld zászlók és éljenző emberek sorfala között vonult be tegnap Debrecenben József kir. herceg: az egykori hadvezér, a vezérezredes, a legmagyarabb Habsburg.

A város híres-nevezetes ötös fogata hozta be a főherceget. Debrecen városa ezzel is kifejezésre akarta juttatni a királyi herceg iránt való tiszteletét és hódolatát.

A kárpáti és az olaszországi harcok legendás hadvezére jött el tegnap az ősi város falai közé, hogy résztvegyen Debrecen város büszkeségének, a 39-es gyalogezrednek emlékünneplésén. A hadvezér eljött, hogy leleplezze egykori — hősi halált halt — bátor katonáinak emlékoszlopát, mit a kegyes utókor emelt, hogy példát szolgáltatson ezzel a ma élő nemzedékeknek.

József főherceget Debrecen népe és a volt 39-esek nagy lelkesedéssel fogadták.

József főherceg autómobilja

József főherceg tegnap délután 4 órakor indult el Budapestről autón, amelyet Püspökladányig maga vezetett, azután sofförje vette át a kormányt. A közbeeső városokban és községekben Püspökladányon, Kabán, Szoboszlón stb. általában az egész utvonalon a főherceget mindenütt lelkes ünnepelték és a városok, valamint a községek vezetői a főherceg fogadtatására mindenütt kivonultak.

Fogadtatás a sorompónál

Debrecen határában, a hajdusoboszlói sorompónál is meglehetősen nagy tömeg várakozott a főherceg érkezésére és fogadtatására. Amikor az autó berobogott, pontosan 6 óra 30 perckor, a tömeg lelkes éljenzésben tört ki. A hatalmas nagy szürke autón a két nagy reflektorlámpa között a főhercegi korona diszlik. Az autót Finger udvari sofför vezetette. A gépkocsi hátulsó részén az egyik ülésen hatalmas nagy koszorú foglalt helyet, amelyet József főherceg a vitéz 39-es bajtársak emlékoszlopának leleplezési ünnepére hozott, amelyet ő maga helyez el az emlékművön. A sofför mellett ült József főherceg vezérezredes marsall tábori szürke egyenruhában. Kezében marsallbot. Amint kilép, a tábornoki köpeny kinyílik és előtűnik alóla az aranygyapjas rend.

A főherceg barátságosan szalutálva lépett a fogadtatására egybegyűlt előkelőségekhez. A katonai és polgári előkelőségek közül megjelentek itt Ferjentsik Ottó altábornagy, közvetlenül mellette állott besztercebányai Klein László ny. tábornok, Tirch Béla esendőrezredes, Ghiczzy Tihamér kerületi rendőrfőkapitány, dr. Hadházy Zsigmond főispán. Ságy Gyula rendőrfőtanácsos, Vályi Nagy Frigyes, Penyigei ezredesek, Hadházy, Czeglédy 39-es bajtársak, Pásty Ferenc rendőrfőfelügyelő s ezenkívül sok törzstiszt és a tisztikar számos más tagja.

Az érkező fenséges vendéget dr. Hadházy Zsigmond főispán rövid néhány szóval üdvözölte:

— Királyi Fenség! Itt Debrecen küszöbén van szerencsém fenségedet hódolatteljesen üdvözölni. Isten hozta Debrecen városába.

A főherceg katonásan szalutált, majd így válaszolt:

— Nagyon köszönöm a bensőségteljes, meleg fogadtatást. Nekem nagyon kedves város Debrecen és most amikor ünneplés, a 39-es bajtársak ünnepe az én ünnepem is.

Ezután Pákozdy Sándor alispán

Hajdúvármegye nevében üdvözölte a főherceget és kiemelte azt, hogy a volt 39-es gyalogezred fiai a vármegyéből toborzódtak.

A főherceg szívélyesen üdvözölte az alispánt, majd így szólt:

— Üdvözlöm Hajdúvármegye községeit.

Végül fogadta Ferjentsik Ottó alábornagy jelentkezését, azután sorra mindenkivel kezét fogott és felszállt a város 5-ös fogatába, ahol helyet foglalt dr. Hadházy Zsigmond főispán is. Pákozdy Sándor alispán Ferjentsik Ottó altábornaggyal szállt kocsira, majd sorra megindultak a díszes hajdukocsik befelé a szoboszlai országúton, Széchenyi-utca a városháza felé.

A városháza előtt

Végig az egész utvonalon az emberek sorfalat álltak, lelkes éljenzéssel fogadták a bevonuló főherceget. A városháza előtt óriási tömeg gyűlt össze. A bejáratnál néhány lépésre állott fel a városi tanács élén dr. Magoss György polgármesterrel. Amikor az 5-ös fogaton József főherceg megérkezett, a tömeg lelkesen éljenzette a főherceget, aki a polgármester előtt néhány lépésre megállva, szívélyesen szalutált.

Dr. Magoss György polgármester meleg szavakkal üdvözölte a főherceget:

— Királyi fenség! Debrecen szabad királyi város közönsége nevében mély tisztelettel és igaz szeretettel, benső örömmel üdvözlöm fenségedet városunk falai között. Amellett a mély tisztelet és igaz szeretet mellett, amelyet a város közönsége fenséged magas személye iránt mindenkor érzett, ma is táplálja. Benső örömmel üdvözlöm fenségedet, mert abban a tényben, hogy magas látogatásával városunkat kitüntetni méltóztatott, annak a rokonszenvnek, megbecsülésnek és jóindulatnak a megnyilatkozását látom, amelyet fenséged városunk iránt érez és amely rokonszenvet, megbecsülést és jóindulatot a városnak minden rendű és rangú lakosa igen nagyra értékeli. Isten hozta királyi fenségedet.

A polgármester szavait zajos éljenzés követte, melynek csillapultáival a főherceg a következő választ adta:

— Fogadja meleg, szeretetteljes szavaiért és a gyönyörű szép fogadtatásért bensőséges köszönetemet. Engem régi kötelek hoztak ide, a ragaszkodásnak, az igaz szeretetnek azon kötelekei, amelyek a haretéren a tűzben, a pokolban fűződtek Hajdúvármegye fiai és én között össze.

— Hajdúvármegye fiai én alattam küzdötték vértől ugyszóval az egész háborút. Láttam őket dicsőségesen harcolni és hősiességgel meghalni. Láttam, hogy mindegyik dicső katona.

— Mondom, a szeretet hozott ide és magyar szívem mélyéből, e szereptől áthatva kívánom, hogy a jó Isten áldja meg Debrecen városát, Hajdúvármegyét és adja, hogy minél előbb bekövetkezzék az a dicsőséges nap, amikor újra Nagymagyarország közepén lehetünk.

— Isten áldja méltóságodat.

Dr. Magoss György polgármester ezután bemutatta a főhercegnek dr. Vásáry István helyettes polgármestert, Borsos műszaki tanácsost, Zöld József tanácsnokot és az összes főbbi tanácsnokokat és városi előkelőségeket.

A főherceg szállására ment

Amikor a városi tanács bemutatkozása véget ért, újra felharsant az éljen és a főherceg sok ezer debreceni magyar lelkes éljenzése közepette szállott be az ötös fogatba, hogy a vármegyeházán, dr. Hadházy Zsigmond főispán lakosztályában elkészített szállására hajtsanak.

A főherceget a vármegyeházig terjedő rövid úton a sorfalat álló közönség továbbra is lelkesen éljenzette. A vármegyeházához érve, a főherceget dr. Hadházy Zsigmond az első emeleten levő szállására kalauzolta. A főherceg itt rövid időre visszavonult, majd háromnegyed nyolc órakor a főispánnal megjelent a vármegyeháza kívülágított erkélyén, ahol a faklyásmenet tiszteletét fogadta.

Faklyásmenet és szerená

A program szerint pontos időben érkezett a faklyásmenet a vármegyeháza elé. A menetet a volt 39-esek élükön Sztankay igazgató és Czeglédy András földbirtokos vezették, utánuk pedig négyes sorokban mintegy kétezer ember haladt. Legelő haladtak a vasutas zenekar tagjai, utánuk a cserkészek, majd a dalárdák és legvégül a főherceg tiszteletére felvonult ünneplők.

A hatalmas menet pár perc alatt elhelyezkedett a vármegyeháza előtti utcárészen s mikor a vasutas zenekar nyitánya elhangzott, a tömeg hatalmas éljenzéssel éltette az erkélyen katonás tartásban figyelő főherceget. A Városi Dalárda remek énekszáma után újra felharsant az éljenzés, majd a vasutasok Egyetértés Dal- és Zenegyütésének dalárdája énekelte el pompás előadásban a „Nem, nem soha!”.

A főherceg ekkor elhagyta a főispánnal együtt a megyeháza erkélyét, hogy a fél kilenc órára kitűzött vacsorán résztvegyen.

Vacsora a főispánnal

Mialatt a főherceg tiszteletére rendezett lámpionos ünneplés a vármegyeházán tovább folyt, az alatt a főispán lakosztályában kezdetét vette a vacsora, amelyen a főherceg is megjelent. A vacsorán, a fenséges vendég és szárnysegéde,

továbbá a vendéglátó főispánon és feleségén kívül besztercebányai Klein László tábornok, Vályi Nagy Frigyes ezredes, dr. Ghiczzy Tihamér kerületi rendőrfőkapitány, Pákozdy Sándor alispán és dr. Balogh Sándor főispáni titkár vettek részt. Dr. Magoss György polgármester, aki szintén hivatalos volt a vacsorára, rosszullet miatt lemondott arról.

A vacsora már megkezdődött, amikor a Városi Dalárda újabb énekszámot adott elő. Az ünneplés a Himnusz eléneklésével ért véget.

Vitéz Nagy Pál hadsereg-főparancsnok megérkezése

Az esti gyorsvonattal Budapestről Debrecenbe érkezett vitéz Nagy Pál gyalogsági tábornok, a nemzeti hadsereg főparancsnoka szárnysegédével, vitéz Vécsey Aladár tüzérőrnaggyal. A hadsereg főparancsnokot az állomáson 39-es bajtársi szövetség küldöttsége fogadta.

Vass Antal a 39-esek egykori tábori lelkésze is megérkezett Debrecenbe

Vass Antal református lelkész, aki az egész háború alatt állandóan a 39-es gyalogezred tábori papja volt, tegnap szintén megérkezett Debrecenbe. Vass Antal jól ismert alakja volt az ezrednek. Igen buzgó, önfeláldozó katonai lelkész volt, aki kitüntetésben is részesült. József főherceg többször kitüntette megszólításával és leveleivel.

Debreceni Kertészeti kiállítás

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara és a Debreceni Kertészeti Egyesület október hó negyedikén megnyitó Kertészeti kiállításának keretei már kialakulóban vannak.

Örvendefesen állapítható meg, hogy a kertgazdaság minden ágából kiváló termelők fogják termelvényeiket bemutatni s emellett a kísérleti intézmények is tanulságos gyűjteményekkel fogják a kiállítás ismeretterjesztő célját szolgálni.

Ugyancsak ezen cél érdekében gyakorlatias utmutatásokat nyújtó összeállításokat tervez a Kamara a kiállítás keretében s a kiállítással kapcsolatban vetített képes előadásokat. A gazdaközönség előreláthatólag nagy érdeklődéssel fogadja a kiállítás, — mert a kertgazdasági termelésnek helyes irányban kiterjesztése. — egyik, legmegfelelőbb mód a gazdaságok jövedelem fokozására.

Jelenkezökcök, kik termelvényekkel a kiállításon résztvenni kívánnak, már csak a korlátozott számban fogadhat el a Kamara, mert a szeptember hó elsejével lejárt jelentkezési határidő leletéig, — csaknem minden rendelkezésre álló hely lefoglalatott.

Ugyancsak serényen folynak a kiállítással kapcsolatban rendezendő gyümölcs és borminta vásár előkészületei s igen kívánatos volna, hogy a Tiszántúli bortermelői ezen mint nagyobb számban vegyenek részt, mert e révén nyílik lehetőség arra, hogy a kereslet boralkat megismerje s a jövőben elhelyezkedésük a piacon kedvezőbb legyen.

A kiállítás keretében helyt nyernek a kertészeti körben felhasznált anyagok és a szükséges eszközök gépek is. — úgy hogy a szemlélő minden irányban teljes tájékoztatás nyerhet majd.

Elváltásban, vendéglátásban, fedrászudl követelje mindkét a Debrecenben.

KIFOGASTALANUL
fest. — mos, — tisztít
HRABÉCZY
Széchenyi-utca 18. szám. — Telefon 323. szám.

ISKOLAI FIU RUHAT LEGJUTANYOSABBAN vásárolhat
Gerő Ernő férfi, fiu- és gyermekruh rubázzában
Debrecen, Plat ucca 69. szám
(közvetlen Ulmann fűszerüzlete mellett),

Fordulat Friedlender Hermann rabbi ügyében

Friedlender Frigyes beismerő vallomást tett — Uj neveket vetett fel — Uj nyomokra vezette a vizsgálatot — Vallomása szerint a rabbi nem bűnös

A vádtanács tegnap sem helyezte szabadlábra a rabbit

Az előzetes letartóztatásban levő Friedlenderék ügyében, bár a tegnapi nap szenzációkban bővelkedett, a rabbi szabadlábra való helyezése a tegnapi napon sem következett be. A vádtanács tegnap két ízben is ülésezett és foglalkozott a védők újabb felfolyamodásával. Tegnapi fejleményekről a Debreczen munkatársa az alábbiakat jelenti:

Mint tegnapi számunkban már megírtuk, a vádtanács ülése után Preineszberger vizsgáló engedélyt adott a védőknek arra, hogy beszélgethessenek Friedlender Frigyes Lipóttal és Friedlender Chaimmal. Erre a védők bevonultak s beszélgetésbe kezdtek. A rabbi védője Friedlender Frigyesnek igyekezett lelkére beszélni, hogy valljon be mindent, a mit tud. Legalább könnyítenek a helyzeten.

Friedlender Frigyes azonban konok maradt és felütötte a fejét, majd azt mondotta:

— En bevallottam mindent. Többet előadni nem tudok.

Erre Chaimot is bevezették a szobába, aki midőn meglátta, hogy ott van Friedlender Frigyes, dühösen nekiugrott, s a mellén a kabátot megfogta és a következőket ordította, — magából kikelve.

— Te, hát nem sül le a bőr a pófádról. Hagyod, hogy apánk itt a fogdában szynlődjék? Te, ha kimegyünk innen, száz zsidó van a fogház kapujában s lakolni fogsz a rabbiért. Mondjál meg hát mindent, a miről tudsz!

És akkor az a Friedlender, aki már 8 nap óta konok tagadásban volt, teljesen megfört és miután vizsgálóbíró engedéllyel esküje alól feloldozást nyert, vallomástétel végett a vizsgálóbíró elé jelentkezett.

Tegnap egy fogházór délelőtt 9 órakor felvezette Friedlender Frigyes Lipót dr Takó Ferenc vizsgálóbírósegéd elé. Előzőleg egy törvényszéki szolgálóval a vizsgálóbíró kiürítette a vizsgálóbírószobát. Ilyen nagy elzárkózottság mellett aztán elkezdődött Friedlender Frigyes Lipót kihallgatása. Közel 3 és fél órán át tartott a kihallgatás. Friedlender Frigyes Lipót előadta, hogy töredelmes vallomást hajtott tenni. Eddig nem beszélt igazat, mert esküje kötötte, de mivel ez alól feloldozta Friedlender Herman rabbi, így hát az igazságot akarja elmondani.

És ekkor elmondta, hogy Friedlender Herman, olaszliszka rabbi ártatlanul ül a fogházban. Neki semmi része sincs az egész dologban. Majd a hamis milliósok terjesztéséről előadta, hogy május havában Budapesten a Westend kávéházban össetalálkozott egy Weingarten Jeremiás nevű barátjával. Weingarten az iránt érdeklődött, hogy miképpen megy Friedlender Frigyes Lipót újpesti textil-üzlete.

— Sehogy. Olyan nagy a stagnáció, hogy *bankrót* lettem, — válaszolta Weingartennek.

Ekkor megbeszéltek, hogy valami uton-módon pénzt szereznek. Pár nap múlva egy társasággal hozta össze őt Weingarten Jeremiás és ennek a társaságnak egyik tagjától 2 darab hamis milliósot kapott, azzal, hogy közelesem nagyobb köteget kap, helyezze azokat ki.

Neki eszébe jutott, hogy Olaszliszkán rokonai vannak, így hát a hamis 2 milliósall leutazott Olaszliszkára. Ott felkereste Friedlender Sa-

lamont és megbeszélte vele, hogy miképpen lehetne nagyobb tétben milliós bankjegyeket elhelyezni a vidéken.

Augusztus 11-én ismét találkozott Weingartenel és ez ekkor átadott neki 240 darab milliós bankjegyet kötegekben. Három-négy nap múlva aztán leutazott Olaszliszkára, ahol a hamis milliós bankjegyeket átadta Friedlender Salamonnak; ő még pár napig Olaszliszkán maradt, közben lement Sátoraljaújhelyre, ahol 2 napig időzött és igyekezett forgalomba hozni a kapott milliósokat, aztán újra visszament Olaszliszkára.

Egy szép napon aztán Olaszliszkán a csendőrök elfogták valamit miatt Friedlender Salamont. Friedlender aztán Czink Dezsővel azt üzenté neki, hogy a csomagot rejtse el. Ezt az üzenetet Chaim jelenlétében át is adta Czink Dezső.

Azután ő a rabbi lakásából kiment s beugrott a Salamon bezárt lakásába. Ott előbb a kályhában rejtette el, majd estének idején beugrott a lakás nyitott ablakán és kivette a milliósokat tartalmazó csomagot és azt Chaimmal együtt kivitte az olaszliszka temetőbe, ahol saját bevallása szerint — a milliós bankjegyeket egyrészt elégették a kriptában, más részét a körmével elásta a temető fővenyében. Ezek után a vallomásokot közölték Chaimmal is, aki ezeket megerősítette.

A vallomásokot dr Takó Ferenc vizsgálóbírósegéd közölte a védőkkel. A védők aztán újra felfolyamodást adtak be és kérték Friedlender Herman rabbi és fiának, Chaimnak szabadlábra helyezését.

A vádtanács tegnap délelben össze is ült fél 2 órakor. Egy órai tanácskozás után közölték a vizsgálóbíróval és védőkkel, hogy a felfolyamodásban nem dönthettek, mert nem volt becsatolva ehhez az újabb felfolyamodáshoz az ügyési indítvány.

A védők aztán a délutáni folyamán megszerezték Bood Kálmán ügyész-alelnöktől az ügyési indítványt s a felfolyamodást a délutáni órákban újból beadták.

A vádtanács aztán tegnap délután 6 órakor újból összeült. Két órai tanácskozás után a törvényszék folyosóján feltűnt Friedlender Herman rabbi alakja. A vádtanács elé vezették, ahol Friedlender Frigyes Lipóttal együtt a vádtanács is kihallgatta őket. Majd este 8 órakor bevezették mindkettőt a fogházba.

Ezek után pedig Keserü Lajos, királyi kuriai bíró, törvényszéki elnök — a vádtanácsnak elnöke — közölte

a védő ügyvédekkel, hogy úgy Friedlender Herman rabbi, mint fiának, Friedlender Frigyes Lipótnak szabadlábra helyezése iránt beadott felfolyamodását elutasította a vádtanács, a perrendtartás 141. paragrafusa 3. pontja alapján, azzal az indokolással, hogy szökésüktől tartani lehet. A vádtanács határozata azonban nem zárja ki azt, hogy úgy Friedlender Herman rabbi, mint Chaim fia, kaució ellenében szabadlábra helyeztessék.

Amint értesülünk, a büntügy teljes súlypontja a nyomozás érdekében Budapestre lesz átvéve. Így a védők a vádtanács döntése elleni felekezésüket a budapesti táblához fogják benyújtani. Friedlender Herman, továbbá Salamon, Chaimot és Friedlender Frigyes Lipót holnap Budapestre fogják szállítani. — Az ügy további részei Budapesten nyertek folytatást.

A Déri-muzeum építésének ügye a miniszteriumban

Sürgösen jóváhagyják a muzeum építésére vonatkozó közgyűlési határozatot

Legutóbbi számunkban megírtuk, hogy Vásáry István dr polgármester helyettes több fontos ügyben Budapesten járt és úgy a külföldi kölcsön, mint a Földhitelintézet felveendő kölcsön ügyében folytatott fontos tárgyalásokat.

Vásáry István dr polgármester-helyettes utjának eredményéről beszámol a városi tanácsnak.

Bejelenti Vásáry h. polgármester, hogy a kölcsön szabályozás ügye még végleges elintézését nem nyert abban a tekintetben, hogy miként használják fel a kölcsönösszeget. A kölcsön jóváhagyó határozatot a kiállítandó kötelezvényvel együtt kell majd a pénzügyminiszteriumhoz bemutatni s ennek alapján történik az utalványozás.

A Déri muzeum építése ügyében hozott közgyűlési határozatot a kereskedelmi miniszterium azzal a javaslatlall küldi vissza a belügyminiszteriumhoz, hogy hagyassék jóvá. A sürgős jóváhagyást kilátásba helyezték.

Ugyanis a kereskedelmi miniszteriumba volt átvéve a vállalatba adásra vonatkozó rész elleni felebezés. Műszaki és szállítási szempontokból szoltak hozzá a kérdéshez a kereskedelmi miniszteriumban, a

hol kiszámították, hogy a Fónagy és Sebestyén cég ajánlata közötti nines egészen 6 százalék különbség, tehát a munka kiadható a Sebestyén cégnek. Különben mérlegelték Sebestyénnek azt az ajánlatát, mely szerint az alapozási munkálatokat ugyanazért az árért hajlandó viselni — mint Fónagy.

A pallagi utépítésre vonatkozólag Vásáry István dr azt jelenti, hogy a kereskedelmi miniszterium az utépítést nem vállalja, mert a tereák terhére ebben a költségvetési évben már ki vannak osztva a munkák és azon már nem lehet változtatni. — Egyébként is Buday államtitkárnak az a véleménye, hogy azt, mint törvényhatósági utat, a városnak kellemes megcsináltatnia. Ezzel szemben áll az, hogy bár tényleg törvényhatósági ut, de tisztán csak állami érdekeket szolgál, mivel a Gazdasági Akadémia forgalmának a lebonyolítására használják és a városnak számtalan olyan törvényhatósági útja van kiépítetlenül, melynek végrehajtása a város lakosságának elsőrendű érdeke.

A tiszafüredi ut tovább építése remélhető, de ezt az ügyet folyton szorgalmazni kell, mert különben eredményt aligha ér el a város.

Halló! Halló!

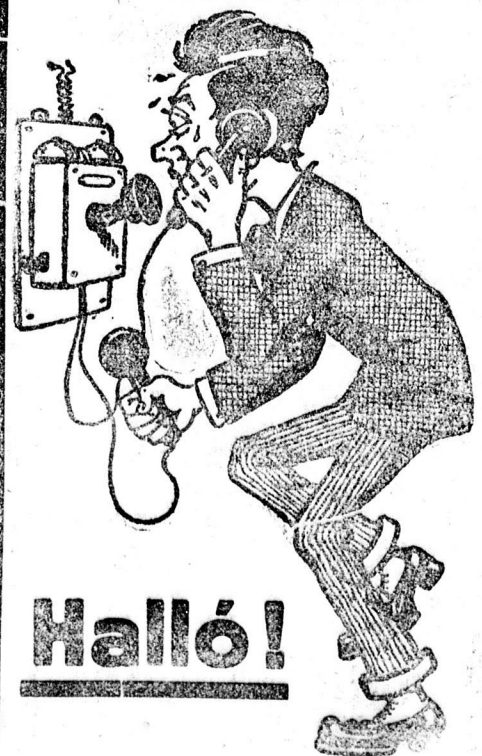
Felruházzuk
ÖNT és FIAIT

nagyon olcsóért ha felkeresi a

MAGYAR RUHAIPAR

Debrecen legnagyobb
férfi, fiu ruha áruházát

Piac-utca, Bikaszálló épület

Lambing a sikkasztott másfélmilliárd egyrészt állítólag Debrecenben rejtette el

A sikkasztót falujában holttá nyilvánították — A nyomozás érdekes megállapításai

Lambing elsején délben már Nyiregyházán volt

Lambing János gazdasági főhadnagy sikkasztási ügye még élénken foglalkoztatja a debreceni rendőrség detektív testületét és a katonai hatóságot.

A nyomozás eddig megállapította, hogy Lambing János gazdasági főhadnagy a temesmegyei Orcifalvára való. Debrecenben lakik két ember, akik odaválók. Ezekről tudta meg a rendőrség, hogy Lambingot Orcifalván holttá nyilvánították, mint-hogy a háború után nem tért vissza, sőt magáról egyáltalán hírt sem adott. A nyomozás során Lakatos István detektív azt is megállapította, hogy Lambing Jánosnak korábban a Piac utcán garzon lakása volt, annak ellenére, hogy bejelentett lakásaként a Péterfia utcai lakotanyában levő egyik tiszti szoba szerepelt.

Megállapítást nyert az is, hogy a Piac utcai lakásán vele lakott egy nő is, aki jelenleg a Mester utca környékén lakik. Van itt Debrecenben egy urj ember, ki Lambinggal barátságban volt. Ez az ur is a Mester utcán lakik. Most aztán az a feltevés mind jobban és jobban kerül előtérbe, hogy Lambing az elsikkasztott pénzek egy részét vagy az egyik, vagy a másik ismerősénél helyezte el.

Egyébként tegnap a hadügyminiszteriumból megérkezett egy ezredes hadbiztos, akinek vezetése alatt elkezdődött a hivatalos rovincsolás.

A rejtélyes bűnügyből kifolyólag több egyén volt beidézőve a rendőrség bünyügyi osztályához. Ezek közt volt egy zenész is, akit tegnap a rendőrségen kihallgattak. Ez a tanu elmondta, hogy ő is bánáti és Lambing is. Lambingot az édesapja nagyon jól ismerte s azóta köszönési viszonyban voltak. Legutóljára egy héttel ezelőtt látta, de nem beszéltek akkor egymással. Nem hiszi, hogy Lambing visszaszökött volna Orcifalvára, ahol holtnak van nyilvánítva.

Lambing rejtélyes szökése rendkívül érdekes részletekben bővelkedik. Ezekről a részletekről azonban a nyomozás érdekében még most nem közölhetünk semmit.

A nyomozásban mára nagy fordulatot várnak és remény van rá, hogy az elsikkasztott összeg egy részét megkerítik.

Nyiregyházáról jelentik: Az itteni államrendőrség is nagy eréllyel kapcsolódott bele a nyomozásba, mely a sikkasztó kézrekerítésére indult meg. Megállapították, hogy Lambing József szeptember elsején délben már Nyiregyházán volt. A nyiregyházi vasúti állomás étertermében egy borjú pörköltet evett, egy pohár sört ivott s a szerencsi vonattal elutazott, nyilván megszállott területre. A főhadnagy civil ruhában volt s mindössze egy kis kék táskát vitt magával. Tíz óráig a legnagyobb nyugalommal fogyasztotta el, hiszen akkor még senki sem sejtette, hogy a Nyiregyházán jól ismert gazdasági tiszt egy nagystílű sikkasztásnak a szereplő hőse.

A körletparancnoksnak körözött távirata még aznap délután megérkezett Nyiregyházára s katonai egyének és államrendőrségi detektívek egész este lázasan keresték Lam-

bing Józsefet, aki azóta természetesen ungon-berken tul volt.

A gazdasági tiszt egyébként jól ismert alakja volt Nyiregyháza éjszakai életének. Kisebb mulatóhelyeken gyakran lehetett látni nők társaságában, akikben nem volt válogatós. A német honnoktól kezdve a csinosabb szobalányokig minden árnyalatban rédekelve volt a háztar-

tási alkalmazottak gárdájában. Feleségétől, aki Temesvárot tartózkodik, különváltan élt s állítólag a válópere is folyamatban van, — mert Lambing József a sok futó viszonyon kívül komolyan is udvarolt egy nyiregyházi özvegynek, akit feleségül szándékozott venni. A házasságból azonban most már semmi sem lesz.

Színház

A Csokonai színház műsora:

Szeptember 6-án délután 3 és fél órákor Postás Katica, operette. — mérsékelt helyárrakkal. Szömörkényi Franciska, Szigeti Jenő, Endrődy Miklós bemutatkozása.

Este 8 órákor Marica grófnő, op. Timár Ilia és Antók Ferenc bemutatkozása.

Szeptember 7-én: A lőcei fehér asszony, színmű.

Szeptember 8-án Arvácská, operette, Tamás Benő bemutatkozása.

Kapunyitás a „Csokonai-színházban

Tegnap este nyitotta meg Kardoss Géza hatalmasan megszervezett drámai társulata a debreceni színházban fennállásától számított hatvanadik szezonját.

A debreceni „Csokonai-színház” drámai összese páratlanul állott a vidéki színházak között már a múlt szezonban is, most Kardoss Géza nagyon szerencsés körülmények közt, nagy körültekintéssel restaurálta azt, úgy hogy — mint ezt a tegnapi előadás magas színvonala igazolta is — egyik-másik fővárosi színházzal is kiállhatják a versenyt az itteni prózai előadások.

A magyar író-költő fejedelem, Jókai Mór babéros nevével indult művészi munkára a társulat, a Debrecenben épen husz esztendővel ezelőtt utóljára színrekerült „Lőcei fehérasszony” nagyon sikerült repírizzel kedveskedvén a közönségnek. A romantikus történelmi drámában ezernyi színben csillog a nagy mesemondó fantáziája s Faragó Jenő a hason című regényből nagy megértéssel scenírozta a leghatásosabb drámai jeleneteket.

A vezető szerepeket a régi kiváló művésztalálók játszották, így Halassy Mariska, akinek fölényesen

nagy művészi készségei most is uralták az összest, továbbá László Gyula, Thuróczy Gyula és Rajz Ferenc, akiket őszinte rokonszenvvel üdvözölt és látott viszont a finomizlésű közönség. Jellegzetesen eredeti volt Csolnakossy Gyula Korponai kapitánya s kisebb szerepekben hozzájárultak a sikerhez Csapó Mária, Krompachi István, Virágháty Lajos.

A drámai társulat ujonnan szerződött tagjai közül az egész darabon végigvonuló nagyobb szerep senkinek sem jutott. De így is egyetlen felvonásbeli jeleneteivel őszinte meleg sikert aratott Timár Kató, az új naiva. Közvetlenül ható melegség nyilatkozott meg alakításában, nagyon szépen beszél s általában nem mindennapi színpadratermettséget árult el már első fellépésével is. Szépen csendülő organuma van Bársony Aladárnak, akinek további működése elé a legszébb reménységekkel tekinthetünk. Hovány Máryt kis szerepében is rokonszenvesen fogadta a közönség.

Az előadás gondos rendezése, stílusos beállításai szintén a Bársony Aladár jóízűségről tett bizonyosságot. A szezonnyitó, ünnepies hangulatú előadás zsfolt nézőtör előtt zajlott le, amely körülmény kedvező kilátásokkal kecsegtet a megnyitott idei szezon jövődjét illetőleg.

Sz. Z.

Színházi iroda jelentése.

Két operetteben mutatkozik be ma vasárnap a Csokonai színház énekes személyzete.

Mérsékelt helyárrakkal, délután 3 és fél órai kezdettel, a nagyszerűen mulatságos Postás Katica kerül színre, a címszerepben Szömörkényi Franciska, az új énekesnővel. Szigeti Jenő, a debreceniek éveken át szeretett kedvence, Csillag patikus szerepében fogja megkacagtatni a közönséget, nagyszerű partnere: Halassy Mariskával. Kristóf Ferenc, fiatal bonvivant, a ló doktor pompás szerepében fog hódítani. Az előadás

érdekében kisebb szerepeket játszanak még: a budapestiek kedves táncos komikusa, Tamás Benő és az új buffó, Endrődy Miklós.

Timár Ilia, a visszahódított primadonna és Antók Ferenc, az új énekes bonvivant, az este 8 órákor színrekerülő sláger operette: Marica grófnőben lépnek a közönség elé. — Mint hírlík, a kedvenc primadonnát tisztelői fényes ovációkban készülnek részesíteni visszatérte alkalmából. Szömörkényi Franciska, az új énekesnő, Lidi cigány leányban csillogtatja hangját. Szilágyi Marcsa bájosan kedves Liza grófnője, Károlyi józsi Zsupán bárója, Szigeti Andor kacagató Kudelkája, elismert, kitűnő alakítások. A darabot az új operette főrendezője: Remete Géza állította be. A zenekart Szathmáry Endre, új karnagy vezényli. A színpadon ifjú Dandó Lajos, a közkedvelt fiatal primás zenekarával játszik.

A lőcei fehér asszony, Jókai Mór nagyhatású történelmi színműve, — hétfőn kerül megismétlésre, ezuttal is Halassy Mariskával a címszerepben. A többi szerep is az első előadásban oly nagy sikert aratott szereplők kezében marad.

Kacagó est lesz kedden este a Csokonai színházban. Ekkor mutatkozik be Tamás Gerő, az országos híriú táncos komikus, a kiválóan mulatságos Arvácská operette kacagató, Lojzi szerepében, melyben a fővárosi lapok ítélete szerint méltó riválisa Rátkainak. A címszerepet Timár Ilia játssza, itt először, aki Budapesten is óriási sikert ért el ezen alakításával.

Tolakodástól és annak kellemetlenségeitől menti meg magát, az jegyét előre váltja meg a Csokonai színházba.

Bérelni a titkári irodában, folyó hó 10-ig lehet, 10—1 óráig.

Tekintettel az óriási érdeklődésre, ajánlatos a jegyeket előre megváltani. — Pénztári órák délelőtt 10—1-ig, délután 5-től.

A t. régi bérlőket figyelmezteti az igazgatóság, hogy múlt évi helyeiket — tekintettel a tömeges előjegyzésekre — f. hó 10-én tul nem tudja fenntartani. Bérelni lehet a titkári irodában, naponként délelőtt 10—1-ig.

Szabó Gyula vette át a Modern-Kabaré művészi vezetését. A debreceni Modern-Kabaré vezetésében a napokban örvendetes változás állott be, amennyiben annak művészi vezetését Szabó Gyula, a debreceni közönség előtt ismert kitűnő komikus vette át. A Kabaré tegnap tartotta premierjét Szabó Gyula igazgatásával és megállapíthatjuk, hogy a Kabaré a multbani működéséhez viszonyítva lényeges javulást mutat és Szabó Gyula művészi ambíciója minden bizonnyal tovább fogja a Kabaré niveljét emelni. A tegnapi műsorból magasan kiemelkedett Zerkovitz egy felvonásos operettje, a „Kék Roka”. A jó rendezésben színrekerült operettben Orosz Ilus, Gárdonyi Marcsa, Bánky Béby Fekete Ilus, Gőndör Béla tüntek ki. Jandó Nusi, az ismert kabaréművész pedig rendkívül finom előadásával és iluziót keltő toálettjével aratott zajos sikert.

A mozgószínházak műsora:

Vígyszínház: Két sláger egy előadásban! Chaplinnal a főszerepben „Grand Hotel Mucsa.” Vígjáték 6 felvonásban és „Kisértelet éjszaka.” „Kis szeleburdi”. Furesa történet 5 felvonásban Dorothy Gish-el

SZTOJKAI

égyéves-sős gyógyvíz

ismét kapható

légző és emésztő szervek hurutus bántalmái, gyomorsav túlfengés, izzadmányok cukorbetegségek ellen

Csanak József Kereskedelmi Részvénytársaság
ftíster- és csemege kereskedésében.

TELEFON 70. DEBRECEN. PIAC-UTCA 51, SZÁM.

A teljesen átalakított „Hungária Kávéház” ma este megnyílik.

Uránia: Viget! Zoro Huruval. Szökjünk meg tanár úr. Vigjáték burleszk 6 felvonásban. Kísérők: Buszter és Lusztter és „Nyalóka herceg, amerikai burleszk 2-2 felvonásban.

Meteorban vasárnap: Az Arab, vi lágratrakció. Alice Terry és Ramon Navarra főszereplésével. Előadások 3 órától.

Meteorban kedden, Boldogasszony napján: Mister Senki, Harry Piel-lel a főszerepben. Előadások 7 órától.

Végeles kíváncsiságok.

Baleset a 39-es emlékműnél

Tegnap délután súlyos szerencsétlenség történt a Nagyerdő bejáratánál levő 39-esek emlékoszlopánál. Hoffmann Hermann 15 éves tanuló a lepellet leborított emlékoszlopot nézegette, még pedig oly módon, hogy a fejét a lepellet alá dugta.

Ettől megfeszült a ponyva s ki-döntötte a lepellet gerendát, mely Hoffmann Hermann fejére zuhant. A fiú agyrázkódást szenvedett. A mentők beállították a belgyógyászati klinikára. Állapota súlyos.

A Patronázs-egyesület gyermeknapja

A Debreceni Patronázs-egyesület a f. évi szeptember hó 5-én tartott intéző-bizottsági ülésén elhatározta, hogy a városunkban élő elhagyott szegény apátlan-anyátlan gyermekek felruházására az ez évi gyermeknap gyűjtést a f. évi október hó 4-én tartja meg. A gyűjtés előkészítésére egy tiztagu gyűjtő-bizottságot küldött ki, amely bizottság mindent el fog követni, hogy a gyűjtés minél eredményesebb legyen.

U yancsak megbírta az Egyesület a bizottságot, hogy a gyűjtött pénzből a gyűjtés betéje után azonnal téli gyermek-ruhanemléket vásároljon és azt a hideg idők beálltával az arra rászorult gyermekek között ossza szét.

Elhatározta az Intéző-bizottság az is, hogy a f. évi november hó elsőjén kezdődőleg az összes helybeli elemi iskolákban azon szegény árva gyermekeket, akik odahaza jóformán kenyérből sem ehetnek eleget, az iskola igazgatók és osztály tanók közbejöttével az egész téli folyamán naponként friss kenyéret látja el.

Az elmúlt téli folyamán a Patronázs-egyesület mintegy 500 szegény árva gyermeket látott el téli meleg ruhával. — Hisszük, hogy Debrecen szab. kir. város nemesen érző polgársága vallás- és társadalmi különbség nélkül az évben is részt vesz a Patronázs-egyesület nemes munkájában és áldozatkészségével hozzájárul ahhoz, hogy a reánk jövő téli folyamán minél több szegény árva gyermeknek jusson egy-egy darab téli meleg ruha és egy darab kenyér.

A bolgár király megakasztása mélyezni udvari szakácsa

Budapest, szept. 5. Egy amerikai lap jelentése szerint Boris bolgár király ellen merényletet kíséreltek meg. Az udvari szakácsot megvesztegették, hogy a király ételébe tegyen tifuszbacilusokat. A merénylet véletlenségből kiderült és a szakács életét csak gyors szökéssel tudta megmenteni. A merényletet azok tervezték, akik a királynak nem tudják megbocsátani, hogy az agrár párt 30 tagjának megkegyelmezett.

Megalakították a „Kistemplom építési bizottságot“

A ref. presbyterium gyűlése

A debreceni református egyház tegnap délután presbiteri gyűlést tartot, melyen dr. Baltazár Dezső püspök és Nagy József főgondnok elnökölték. A gyűlést Baltazár püspök áhítatos imája vezette be.

Az adományok bejelentése után az egyházmegyei tanítóképzésről állásra Mocsáry László debreceni igazgatótanítót, az egyházkerületi tanítóképzésről állásra pedig Kovács Ernő hódmezővásárhelyi tanítót választották meg.

A Kistemplom építési bizottság tagjaival megválasztották dr. Baltazár Dezső püspök és Nagy József főgondnok elnöke alatt a rendes lelkészeket, Márk Endre gazdasági bizottsági elnököt, dr. Juhász Nagy Sándor főjegyzőt, dr. Szabó Ferenc jegyzőt, Aczél Géza nyugalmazott műszaki főtanácsost dr. Balla Bertalan, Balogh István, Biczó Gyula, Harsányi Imre, Horváth János, Kertész János, dr.

Kun Béla, dr. Magoss György, Mocsáry László, Nagy Pál, Polgáry József, N. Szabó Mihály, Ujváry József, Varjay Imre, dr. Váry István presbitereket, továbbá Benedek Sándor máv. főmérnököt, Borsos József műszaki főtanácsost, Haty Kálmán nyugalmazott főmérnököt és Tóth István építészét.

A felső leánynevelőintézet múlt évi zársummadásáról történt jelentést elfogadták. A folyó iskolai évtől kezdve felszerelési díj fejében minden tanulótól 10 aranykoronát szednek be. Erdélyi Zoltán iktató lemondását tudomásul vették. A megüresedett állásra kiírják a pályázatot. A diakonissza bizottság jelentése kapcsán a presbiterium köszönetet szavazott Uray Sándor lelkésznek, Suta György igazgatónak és a gyermekmenhely igazgatójának, valamint mindazoknak, akik a vasárnapi oktatás körül érdemeiket szereztek.

Virág és koszorúerdőben a 39-es emlékmű

A mai ünnepély programja - A világháborúban 4512 halottat, a megelőző időkben közel 3000 halottat veszített az ezred

A hatalmas emlékmű, mely hivatva lesz fennmaradni a hős 39-es ezred harci erejét, leleplezése ma délelőtt 10 órakor fog végbemenni, a Nagyerdő bejáratánál. Az emlékműnél József kir. herceg beszédet mond. Ezt megelőzőleg a róm. kath. templomban reggel 7 óra kor csendes mise lesz, melyen József kir. herceg is jelen lesz. Tekintettel arra, hogy a volt ezred állományának tekintélyes része református vallású, a főistentisztelet a Nagyerdőben lesz, mit Baltazár Dezső ref. püspök végez. A főistentiszteleten József kir. herceg is megjelenik. Egyidejűleg az összes templomokban istentisztelet lesz, így az ág. evangélikus, gör. katolikus és az izraelita templomokban is.

Az emlékmű leleplezése után Koszorúkat helyeznek az emlékműre, eddig 30 koszorú elhelyezését jelentették be, ezeknek a száma azonban növekedni fog, amennyiben figyelembe vesszük, hogy sokan magánosok, akiknek hősi halott családjuk volt, szintén koszorúkkal áldoznak elhaltjaik emlékének. A mint értesülünk, Szádeczky őrnagy felesége is hatalmas koszorút helyez a hősök emlékművére. Érdekes momentum a lesz többek között az ünnepségnek az is, hogy a Könyv- és irattárak elhelyezését az emlékműre.

Az impozáns emlékművet a Bajtársi Egyesület egyébként lefénycépezte illetve klisóztatta és képeslapokat készített, amelyek holnap kerülnek forgalomba az emlékmű alap javára, ugyancsak ezt a célt fogják szolgálni az erre a célra készített fehér mű-margaréták.

A hősi halottak névsorát összeírták, — egy egész vastag kézírásos

könyvet tesz ki — ezt a névsort az emlékműben helyezik el. A névsor 4512, a világháborúban elesett, hősi halottat számol, ehez hozzáadva a világháború előtt más különböző háborúkban elesett volt 39-es hősöket: 7000-res számot kapunk. Ennek a névsornak összeállítását igen megnehezítette az a körülmény, hogy az ezred irattárának egyrésze a forradalom kitörésekor az olasz fronton veszett el, míg az itthon maradt feljegyzéseket a románok dulták fel.

Nagyban fogja emelni az ünnepség fényét, hogy a környékbeli volt 39-es bajtársak tömegesen fognak felvonulni az emlékmű leleplezéséhez. Tekintettel arra, hogy ilyen nagy fontosságú, lélekemelő és kegyeletos ünnepségről van szó, felkérjük olvasóinkat, hogy házaikat lobogózzák fel.

Magyar kisebbség kérdése a Népszövetség előtt

Genf, szeptember 5. A Nemzetek Szövetségének tanácsa ma délután a romániai magyar kisebbség kérdését tárgyalta. Titulescu, mint Románia képviselője igazolni igyekezett a román kormányt az az eljárását, hogy 2000-nél több erdélyi magyar telepes birtokát kisajátította. A viás kérdések elintézésére Románia képviselője kormánya nevében azt ajánlotta, hogy a kisajátított birtok telepeseknek utólag 700.000 aranyfrankot fizessenek ki. A tanács ezt az ajánlatot Nello Franko (Brazillia) előadó ajánlatára elfogadta.

Mindazonban...

A bejelentő-lap

Vitéz Nagy Pál, a nemzeti hadsereg főparancsnoka szárnysegédével, vitéz Vécsey Aladár tüzérronaggal az Arany Bikában szállt meg. Igen kedves epizódja is akadt ennek az elszállásolásnak. Ugyanis aki polgári ember olvassa ezeket a sorokat, bizonyára arra gondol, hogy a honvédség főparancsnokának nem kell szállodai bejelentőlapok kitöltésével bibelődnie, ha vala hova utazik. Akik így gondolkoznak, alaposan tévednek, mert bizony a legnagyobb katonai méltóság el is odatették a bejelentőlapot, aki annak az elvnek az alapján, hogy a rend az rend és ez elől nem vonhatja ki magát senki: szép, szabályosan, kaligrafikus betűkkel kitöltötte a rubrikákat, még pedig emígyen: vitéz Nagy Pál gyalogsági tábornok, főparancsnok, született Sajósenyén 1867-ben és ev. ref. vallású. Mert hát hiába, a rend az rend és úgy szép, ha a legmagasabb rangúak is betartják.

Hajduböszörménye közgyűlés

Tegnap délelőtt a vármegyei törvényhatóság dr. Hadházy Zsigmond főispán elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen a tagok meglehetősen kevés számban jelentek meg. A közgyűlés kimondta, hogy a törvényhatósági utalapr terhére tartott tisztviselőket olyan kedvezményben fogják részesíteni, mint a törvényhatósági tisztviselőket.

Igen fontos pontja volt a tárgyszorozatnak Hajduböszörmény város kérésére 50 ezer dollár külföldi kölcsön felvételének engedélyezése iránt, melyet beruházásokra akar fordítani. A közgyűlés a kölcsönt egyhangulag megszavazta. Bőszörmény kérését felterjeszi a kormányhoz.

A közgyűlés jóváhagyta Hajdudorog házheyrendezésére vonatkozó határozatát is. Alig egy negyed órai tanácskozás után a közgyűlés véget ért.

Borzalmas vasúti szerencsétlenség Grác mellett

Bécsi tudósítónk jelenti A Grác melletti Sieswald község állomáson ma reggel 4 órakor 13 üres vagon ismeretlen okból valahogy megindult és a lejtős pályán rohant lefelé. A vasúti személyzet közül senki em vette észre, hogy a vonatok megindultak, úgy, hogy azok tovább gurultak Ehrenhausen felé. Szemközt indítottak ugyanezen a sínpáron egy tehervonatot, melynek mozdonyvezetője látta, hogy örült gyorsasággal közeledik a szerelvény, de a katasztrófát elhárítani már nem lehetett. A szerelvény beleszaladt a tehervonat mozdonyába; 8 kocsi pozdorjává tört. A tehervonat mozdonya is erősen megsérült. Ugyanabban az időben Grázból elindították a triestzi gyorsvonatot a szomszédos sínpáron és teljes sebességgel haladva surolta a romhalmazt, úgy, hogy a tehervonatnak a személyező közül többen súlyosan megsérültek. Magának a triestzi gyorsvonatnak több kocsija megsérült.

Kojanitz Károly

vegyészeti gyára

Győr. — Ipartelepek.

Gyárt: Elefánt védjegyű la cipő-fényező, bőrsírt, bőrvazelin és feyyverzsírt. — Alapítva 1825.

Nyári szövetek,

üsterek mosók az idény előrehaladottságára való tekintettel a legolcsóbb áron beszerezhetők

FISCHER ADOLF ES FIA cégnél
PIAC UCCA 61.

L E G U I A B B

Száz detektív nyomoz a fővárosban Friedlender bűntársai után

Budapestről jelent; tudósítónk a késő éjjeli órákban: A fővárosi detektívtestület egyik tagja, aki napokig Olaszliszván, majd Debrecenben tartózkodott, szombat este érkezett vissza Budapestre, amikor is azonnal felkereste a detektív osztály főnökét és jelentést tett neki nyomozásának eredményéről. — Elmondta továbbá Friedlender Frigyes vallomásának főbb részleteit, melyek új, nagy fordulatot adnak a már amúgy is nagyszabásúvú dagadt bűnyünet. Ugyanis Friedlender Frigyes vallomásaiban megnevezett több pesti lakost, akiknek részük van a pénzhamisítási bűnyünetben s a hamis bank-

jegyek terjesztésében. A detektív főnök, miután meghallgatta a jelentést, maga mellé rendelte az ugynevezett intellektuális osztály detektívjeit, akik kellő instrukció vétele után azonnal szétszéledtek a fővárosban. Most az a helyzet, hogy közel száz detektív hagyta el a Zrínyi utcai főkapitányságot, azzal az utasítással, hogy azokat az egyéneket, akiket Friedlender Frigyes vallomásaiban megnevezett — letartóztassák. Tekintettel arra, hogy a detektívek csak a hajnali órákban térnek vissza, a letartóztatottak névsorát nem közölhetjük.

Elkészült a Nagytemplom keleti toronygombjába elhelyezendő emlékirat szövege

Közelesen elhelyezik

A Nagytemplom renoválása alkalmából tudvalevően a templom keleti toronygombjába egy emlékirat helyez az egyház vezetősége, mint minden alkalomból eddig, mikor a templomot renoválták. A mostani emlékiratot dr. Baltazár Dezső püspök, lelkeselnök, Szele György h. lelkeselnök ujjmutatásai szerint és közreműködésükkel dr. Révész Imre lelképásztor szerkesztette. Az emlékiratot a „Vasárnap” című lapban már nyilvánosságra hozták.

Az irat tömör, magyaros stílusban mondja el a legutóbbi 28 év eseményeit. A megelőző emlékiratot ugyanis 28 év előtt helyezték

el. A világháborút örökíti meg bővebben az irat, majd rátér a szomorú emlékü forradalmi időkre és a rendszármunkájára, melyet a forradalmi idők után Horthy kormányzó kezdett el és akinek működését lelkes szavakkal méltatja.

Szomorú fejezete az emlékiratnak az, melyben a Nagytemplom ismeretes meggyalázásáról szól, de annál örvedetesebb mindama intézményeknek felsorolása, melyek 28 év alatt az egyházi élet megerősítésére létesítettek.

Az emlékiratot valószínűleg a jövő hét végén helyezik el a templomtorony gombjában.

Emelkedett a tifuszmegbetegedések száma

Debrecen város közigazgatási bizottsága tegnap délután ülést tartott, amelynek keretében dr. Tüdös Kálmán kormányfőtanácsos, tisztifőorvos bejelentette, hogy sok születés és kevés halálozá fordult elő, így a lakosság természetesen uton 101 lélekkel szaporodott. Ezzel szemben megállapítható az a szomorú tény, hogy a hasihagymáz megbetegedések száma emelkedett, sőt a betegségek számának további emelkedése várható. Még pedig azért, mert a kertégek és telepek rendezetlenek, jó vizük és csatornázásuk nincs. A múlt hónapban összesen 28 hasihagymáz megbetegedés fordult elő, melyek közül a belvárosban 12, míg a csekélyebb népességű területeken 13, a mezőségeken pedig 3 eset volt. — Ugyanez az arány fennáll már évek óta. Egetően szükséges tehát ezeknek a helyeknek az egészségügyi követelményeknek megfelelő rendezése.

A köztisztaság a belvárosban javult, de a mellékutakon még mindig nagy a por. A gyümölcsöt csak tüllej leborítva szabadna árulni. A vízvezeték víze többször zavaros volt, de fertőző csirákat nem tartalmaz.

A jelentés végén dr. Tüdös tisztifőorvos határozatát javaslatot terjesztett elő, mely szerint a közigazgatási bizottság megállapítja, hogy a kertészek mai rendezetlen állapotuk miatt nagy ártalmára vannak az egészségügynek és a fertőző betegségek melegágyait képezik. A bizottság felhívja a városi atnács figyelmét, hogy a telepeket jó ivóvízzel csatornázással, általában közművekkel sürgősen lássa el.

Fehér bizottsági tag javasolta, miszerint a főutcákon szemétyűjtő ko-

sarakat állítsanak fel. Dr. Magoss György polgármester erre megjegyzi — hogy már a múlt héten intézkedett ilyen koarak megszerzése tárgyában és valószínűleg rövid időn belül fel is állítják ezeket.

Surgoth Jenő gazdasági felügyelő beszámolt arról, hogy már most is megállapítható, miszerint a termés a múlt évinél jóval gyengébb eredményű lesz. A répfélék kárt szenvedtek a rossz idő miatt, a burgonya sok helyen rothadásnak indult. A dohány jó közepes termést adott. A széna sok helyen tönkre ment. A legelő állapota jó.

Sí sírok, meyekben e. ökei temettek

Szarvas, szept. 5. — Kreesmarik Endre tanár az ismert nevé régész és antropológus hosszabb idő óta ásatásokat folytat Szarvason és környékén, melynek során arra az érdekes felfedezésre jutott, — hogy egyes honfoglaláskorabeli sírokban a csontvázak szokatlan és feltűnő helyzetben fekszenek. Miután a sírokat sohasem bolygatta senki, Kreesmarik ezt a körülményt azzal magyarázza, hogy a szerencsétleneket valamikor élve vagy mint tetszhalottakat temették el. A kunoznál szokásban volt, hogy a főur legvittebb szolgáját élve temették el az ura mellé.

Szeptember 14-én megnyílik a debreceni vásárpénztár

A városi tanács intézkedéssel

Minden valószínűség szerint a Debrecen gazdasági és kereskedelmi életében nagy jelentőségű s nagyhivatású vásárpénztár szeptember 14-én megkezdte működését. A vásárpénztár részvénytársaság vezetősége ezt a szándékát a minap közölte a városi tanácsal és kérte, hogy a vásár rendjének biztosítására és a díjak zavartalan beszedésére szükséges intézkedéseket a tanács tegye meg. A városi tanács el is rendelte a szükséges intézkedéseket és pedig a sertésvásárok területének vásári napokon való zárva tartását, nehogy zugvásárokat tart hassanak. A mérések eszközzésére a város két mázsárlóját átadja, így tehát hivatalos mázsárlók lesznek.

A vásárpénztár részvénytársaság működésének előreláthatólag következményei a következők lesznek: A debreceni sertésvásárok forgalma

mennyiség és minőség tekintetében való fejlődése a sertés tenyésztésnek, hizlalásnak, kereskedelmének és husiparnak előmozdítása, a sertéseknek és nyerstermékeknek bizonyos adásvétele folytán a gazdák támogatása, esetleg pénzbeli előlegek és hitelek nyújtásával. A bel- és külföldi sertéskereskedelmi előlegek és hitelek nyújtásával. A bel- és külföldi sertéskereskedelmi érdeklődésének felkeltésével általában a piac megszervezéséve elsősorban a város közlélemezését szolgálják.

A részvénytársaságot már bejegyezték a törvénysszéken. Alapítókéje 100 ezer aranykorona, amely 20 ezer darab egyenként 5 ezer aranykorona névértékű részvényből áll. A részvénytársaság igazgatója Szölösi Ármin, volt vágóhídi igazgató.

A Káosz díjmentes állásközvetítő jelentése

Alkalmazást keresők száma: fűszeres 8, rőfös 4, cipős 2, konfekciós 1. Bejelentett üresedések: rőfös 6, cipős 1, uridivat 1, konfekciós 1.

A kereskedelmi alkalmazottak díjmentes közvetítője felhívja a helybeli és vidéki kereskedők figyelmét a közvetítés fontosságára, hogy minden esetben bizalommal fordulhassanak hivatalunkhoz. Célunk, hogy minden megkeresésre szakképzett, jó munkaerőket közvetíthessünk. A fűszer szakmai kereskedőket különösen kérjük, amennyiben a szakmában állandóan több jó erők áll a

közvetítéshez rendelkezésünkre, a gyakorlatlan lányok alkalmazása helyett szíveskedjenek hivatalunk által, gyakorlott, fiatal segítők alkalmaztatását igénybe venni, hogy ezáltal az állásnéküliség csökkenését segíthessük elő.

Megkereséseket levélben: KAOSZ díjmentes közvetítő hivatal. Sas u. 4. szám, II-5, küldendők. Személyes jelentkezéseket vasárnap délelőtt, — hétfő, csütörtök, szombat este 6—fél 7 óra között.

KAOSZ állásközvetítő hivatal

Prónay Pál súlyos idegbajban szenved

Budapest, szeptember 5. Dr. Pungur büntetőjársíró ma délelőttre tüzte ki Schmitz Rezső ezredhadbíró Prónay Pál és Darvai János dr. ellen indított rágalmaszsi perének tárgyalását. A per előzménye a következő:

Prónay Pál 1922-ben feljelentést tett a honvédfőparancsnoknál Taby László főhadnagy és ké társa ellen, hogy a nyugatmagyarországi fölkelés idején Nyugatmagyarországon fosztogattak. A honvédfőparancsnok a feljelentést átadta a csendőrfelügyelőnek, aki 1924 június 22-én megszüntette a nyomozás. Ezt a megszüntető végzést Schmitz Rezső hadbíró ezredes, csendőrfelügyelő ügyész június 24-én írta alá, de kijelentette Prónaynak, hogy a végzést felfolyamodhatja.

Prónay ezt meg is tette július 17-én. A felfolyamodásra novemberben jött meg az értesítés, hogy a felfolyamodást elutasítják, mert időelőtti volt, miután a nyomozást megszüntető végzés csak augusztusban kelt és Prónay már júliusban felfolyamodta.

Prónay ekkor megnézte az eredeti végzést, amely június 22-éről volt kelteve, de állítása szerint ezt a dátumot a katonai hatóságnál elfekvő eredeti példányon tintával augusztus 24-ére átírva látta.

Ekkor Schmitz Rezső ezredes ellen a honvédfőparancsnokságon esalás és okirathamisítás címén feljelentést tett azzal, hogy Schmitz megakadályozta a dátum kiigazításával a felfolyamodás lehetőségét.

A honvédfőparancsnokság megszüntette a nyomozást ez ügyben azzal, hogy bár Schmitz tényleg június 22-én írta alá a végzést, de az csak augusztus 24-én léphetett hatályba, mert bizonyos iratok becsatolása volt még szükséges. — Erre Schmitz ezredes hamis vád címén följelentette Prónay Pált és védőjét, dr. Darvai Jánost.

A nemrégiben megtartott tárgyalást el kellett halasztani, mert Prónay és Darvai elfoglaltsági indítványt terjesztettek elő Pungur járásbíró ellen. — Kérték, hogy az ügyet más bíróhoz tegyék át, mert Pungur bíró tartalékos tiszt és ilyen módon katonai ügyekben nem vállalhatja el a bíró szerepét. Prónay indítványát elutasították, közben az ügyészség módosította az ezredes vádját és hatóság előtti rágalmaszsi címén tartotta fenn a vádat Prónayék ellen.

Már tizenegy óra is elmúlt, de az ügyben szereplő egyik fél sem jelent meg a tárgyaláson. Féltenekkor Pungur járásbíró megnyitotta a tárgyalást, ismertette Prónay kérvényét, amelyben a tárgyalás elnapolását kéri. Prónay hivatalos orvosi bizonyítványt küldött, hogy súlyos idegbajban szenved. A sok munka és a szellemi túlerőltetés túlságosan igénybe vette idegrendszerét és látóképességét. — Dr. Darvai szintén kimentette magát.

Mészner Tivadar ügyészségi elnök közölte a bíróval, hogy Smitz Rezső ezredes a csendőrkörület parancsnokságához beadványt intézett ebben az ügyben, a beadvány szövegét azonban nem közölte a bíróval.

Pungur büntetőjársíró ezután a tárgyalást elnapolta.

Keztyük minden idényre legnagyobb választékban
Schön Sándor
keztyű, kötszer és orvosi műszertárban
Debrecen, Plac-u. 14. Csapó-u. s-rok.

Hírek

MILYENIDŐ VARRHATÓ:

Hazánkban a legutóbbi 24 órában az eső inkább csak a nyugati részekben volt számottevő, ahol ma reggel is esik. A hőmérséklet északnyugati szelek mellett erősen lecsökkent a normális alá. Budapesten 7 fok C a minimum.

Jóslat: Változókedvű idő, kisebb helyi esőkkel és egyelőre lényegesen hűvös idővel.

— **Vasárnapi istentiszteleték sorrendje a református templomokban:** Nagytemplomban délelőtt fél 9 órakor ünnepélyes katonai istentisztelet, prédikál dr. Baltazár Dezső püspök, délelőtt 11 órakor ifj. Csánky Beniamin, délután 5 órakor ifj. Csánky Beniamin; — Kossuth-templomban: délelőtt 10 órakor Kóczyváry Kiss László, délután 5 órakor Perpáth Ferenc; — Árpád-téri templomban délelőtt 10 órakor Pap Imre, délután 3 órakor Peleskey Sándor; — Ispotályi templomban: délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 3 órakor Tuka György; — Homokkerti imaházban: délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc; — Szegényházban: délelőtt 10 órakor Seress Béla; — Nyilas-telepen délután 3 órakor Halász András; — Tanyákban: Ondód, Vedres-dűlő: Kovács János; — Bánkon: theológus; — Köszlőszegen: Uray Sándor.

— **Az I. paróhiális kör férfi bibliaköre** nem szept. 6-án, hanem szept. 16-án, vasárnap kezdi meg működését a Leány-utcai iskolában.

— **A Konfirmált Leányok Szövetségének összejövetele** vasárnap délután fél 4 órakor Ispotály-telep 9. sz. alatt tartatik. — Ugyanott 5-től felnőtteknek biblia óra.

— **A Keresztény Ifjúsági Egyesület** f. hó 6-án vasárnap, Kollégium földszint 4. sz. alatt délután 5 órakor a szokásos összejövetelét megtartja.

— **A Kálvinisták Templomegyesülete Vegyesének** karának tanulási óráit hetenként hétfőn és csütörtökön tartja 6—7-ig a Tanító-Otthonban. (Egyházi hivatal udvarán, keresztülpület.) — Új tagok jelentkezését ugyanakkor és ugyanott elfogadja Szabó Lajos ref. kántor, karnagy.

— **Vasárnapi istentisztelet** a r. kath. templomban: A szokott időben szentmisék, nagymise fél 10 órakor, amely után prédikál Kovács Sándor káplán. Egész napon szentegimádás, az esti szentegimádásnál szentbeszédet mond Palóczy János káplán. — Kedden Kisasszony-napja, szentmisék mint vasárnap. A fél 10-es nagymise után dr. Lakatos Sándor mond szentbeszédet. — Délután fél 4-kor szentolvasó és litánia.

— **Az ev. templomban** az istentisztelet folyó hó 6-án, vasárnap katonai felkérésre, kivételesen nem 10 órakor, hanem délelőtt fél 9 órakor lesz. — Az istentiszteletet Farkas Győző tartja.

— **A ref. kollégium tanévnyitójának ünnepélye.** A ref. kollégium 1925. évi szeptember hó 9-én délelőtt 10 órakor tanévnyitójának ünnepélyt tart, melyre a tanügy iránt érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja a kollégium igazgatósága. Az ünnepély sorrendje: I. Istentisztelet a Nagytemplomban: 1. Fennálló ének 63 (37) dics. 1 vers: Jövel Szentlélek... 2. Gyülekezeti ének: 63 (37) dics. 2 és 3 vers. 3. Imádkozik dr. Erdős Károly, lelkész-képzőintézet igazgató. 4. Záróének: 245 (179) dics 10 vers: Dicséret, dicsőség... II. Istentisztelet után a Kollégium imatermében: 1. Himnusz. 2. Évnyitó beszédet mond Karai Sándor, kollégiumi igazgató. 3. Az üdvözlések. 4. Szózat

Előljárási ülés az Ipartestületben

Vita a tanonciskolai díjak körül — Tiltakoznak az állami vendéglők felállítását ellen

Az Ipartestület előljárási ülése hét csütörtökön tartotta meg a szokásos havi előljárási ülését, amelyen a sok érdekes tárgyra való tekintettel a tagok csaknem teljes számban megjelentek.

Az ülést Varjassy Imre elnök vezette le a töle megszokott eréllyel és tapintattal.

Bessenyei Gyula alelnök a Kézművesipari Tárlatra adott 50 százalékos vasuti kedvezmény ügyét teszi szóvá. A kedvezmény ugyanis féláru jegy váltására szól, azonban tekintve az igazolvány 50.000 koronás árát, csupán 15—20.000 korona különbözetet jelent.

Dr. Olasz Vilmos kamarai s. tükör válaszában rámutatott azon körülményre, hogy az igazolványok árát nem az állam szabja meg magársa, hanem a vezetőség, belekalkulálva a belépti díjat és egyéb költségeket is.

A választ az előljárási megnyugvással vette tudomásul.

Ugyancsak napirend előtt szólt még fel Kovács József (cipész) tag is, aki a tanonciskolában fizetendő magas díjakat tette szóvá és az előljárási pártfogását kérte abban az irányban, hogy azok a mesterek, akiknek már a régebbi tanonciának könyvével rendelkeznek, ne legyenek kötelezve új könyveket vásárolni. Kérte továbbá, hogy tegye meg az elnökség a lépéseket az irányban is, hogy — amennyiben lehetséges — ne kelljen egy összegben előre kifizetni az egész évi tanzsereket árát.

Ezen felszólalás nagyobb vitát eredményezett, amelynek lezajlása után az elnökség és a tanonciskolai felügyelőbizottsági tagok megbízattak a tárgyalások sürgős felvételével.

Foglalkozott az előljárási a fel-

— **Adókedvezmény a termelő által felhasznált, saját termésű borfogyasztásra.** A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara közli a szőlősgazda közönséggel, hogy Debrecen sz. kir. város a fogyasztási adó szabályrendelet 23. paragrafusára alapján az általuk és háztartásuk által elfogyasztott, valamint cselédségüknek és munkásainak természetbeni járandóságuk címén kiszolgáltattott saját termésű boraik után 50 százalékos adókedvezményben részesülnek. — Azok a bortermelők, akik e kedvezményt igénybe óhajtják venni, tartoznak az iránti igényüket a kedvezményes adóterhelés alá eső évi bormennyiség megjelölése mellett a városi adóhivatalnál (21. szoba), szóval vagy írásban, folyó évi október hó 10. napjáig bejelenteni. Későbbi időpontban érkező bejelentések figyelembe nem vétetnek.

— **Születésel.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán az alábbi születéseket jelentették be: Ermes Valérián fűszerkereskedő, lány Zsuzsanna Ilona, — Horovitz Arnold könyvelő, f. Gyula, — Ujj József npsz., f. József, — Kiss Vasilin állami

állítani szándékozott állami vendéglő ügyével is, amely eszmét — mivel a hatósági, házi és egyéb fizetek ellen már régóta küzd — a legnagyobb meglepetéssel fogadta és elhatározta, hogy a vendéglős iparosok anélkül is súlyos helyzetére való tekintettel átiratlag fogja kérni a minisztériumot, hogy ezen tervét ejtse el.

A 39-esek által vasárnap rendezendő ünnepségekre az előljárási Bessenyei Gyula alelnököt küldte ki és megbizta, hogy a szoborra az előljárási nevében koszorút helyezzen. Felkérte egyben a tagokat, hogy az ünnepélyen minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Kamarai átiratokból tudomásul vette az előljárási, hogy a Kamara a hólabda szédelgések végleges megátalhatása végett az illetékes minisztériumokhoz feliratot intézett, továbbá, hogy magántanfolyamok rendezésével csakis olyan iparosok és általában csak olyan egyének foglalkozhatnak, akiknek erre külön engedélyük van.

Meglepetéssel vette az előljárási a munkásbiztosító pénztár azon válaszirátát, melyben közli, hogy a tanonc, ha saját szülőjénél van beszerződött, betegsége esetén táppénzben és egyéb segítségben nem részesül. Mivel ezt nagyon sérelmesnek látták, feliratban fogják kérni a minisztériumot, hogy ezen sérelmes rendelkezéseket változtassa meg.

A püspökládányi Ipartestületnek zászlószeg megváltása címen 100.000 koronát rendelt küldeni az előljárási.

Mély sajnálattal vette az előljárási Varjassy Gyula számvizsgálót felesége elhunytával ért csapásról és elhatározta, hogy hozzá részvét átiratot intéz.

utkáparó, leány Lidia, — Kigyós Sándor irodatiszt, f. Sándor Pál, — Simon Béla Gyula méneskari őrök, leány Ilona, — Bereczki Imre államrendőr, leány Magdolna, — Pintér Emilia szakácsnő, f. Sándor, — Gerlén József fm., f. Sándor, — Gerzsány József Mihály betonmunkás, leány Anna Margit, — Batiz Ambrus kovácssegéd, leány Margit.

— **Haldózások.** Kis Lidia ref. 1 napos, Vámospercsi-ut 6., — Vermes Mária ref. 21 éves, Polgár, — Turánszki László rk. 62 éves, Porcsalma, — Hilcz Ferencné Halász Mária rk. 41 éves, Apafi-u. 20., — Szabó Pál ref. 22 éves, József kir. herceg-u. 1.

— **Cimbalomtanítás a Zenében.** A városi zeneiskola igazgatóságától nyert értesülésünk szerint a cimbalom tanítását egy évi távollét után újra Nagy József ref. főgimnáziumi tanár veszi át, aki már három éve vezette a cimbalom tanszakot, melynek megszervezője is ő volt 1921-ben. A növendékek száma azóta évről-évre szaporodott s már nem egy cimbalomnövendék

játékában gyönyörködhettünk a zenedei hangversenyek alkalmával. A beiratások már erre a tanszakra is javában folynak.

— **A testnevelési gyakorlatok megkezdése.** A testnevelés kötelezettek részére, ahol ennek megváltoztatása külön elrendelve nem lett, eddigi csoport és heti beosztásukban, az oktatás szeptember 14-én megkezdődik. Az ifjak délután 4 óra 30 perckor a polgári lövölde melletti játszótéren, rossz idő esetén a Széchenyi-utcai lovárdánál megjelenni tartoznak. A kötelező testnevelés alóli felmentéseket óhajtó ifjak kötelesek a városi tisztviselői bizottságnál (Városháza, I. em. 25. sz.) betérjeszteni. — Az összes Debrecen sz. kir. város testnevelési bizottsága által kiképzett oktatók kéretnek szeptember 9-én délután 6 órára a testnevelési felügyelő hivatalos helyiségében megjelenni. — Dr. Magoss György, sk. polgármester, törv. hat. biz. elnök.

— **Hol nem lesz villamos áram?** Értessítjük a villamos áramfogyasztó közönségünket, hogy folyó hó 6-án, vasárnap reggel 7-től déli 12-ig és f. hó 7-én, hétfőn reggel 6—8-tól d. u. 5—6-ig a hálózatunkon eszékölendő munkálatok miatt a Petőfi-téren, a Hunyadi, Deák Ferenc, Piac utca, Kossuth utca elején, a Dégenfeld-téren, Kálvin-téren, Péterfia utcán, Sesta-kertben, Károly Ferenc József uton és a Böszörményi ut végén nem lesz áramszolgáltatás. Vil. válatat.

— **Beiratások az új állami elemi iskolába.** Értessítetnek az érdeklét szülők, hogy a volt csapatkórházban (Mikepécsi-ut) az állami elemi népiszkola folyó tanévben megnyílik és a beiratkozások szeptember hó 7—12-ig naponként 8—13 óráig eszközölhetnek. Ezen iskolai körzethez tartozik a Tégláskert, Boldogfalvaikert, Vargakert és a környékbeli telepek. Beiratási díj egy-egy tanuló után 8500 korona.

— **Évnyitó a statusquo izr. elemi iskolában.** Évnyitó isteni tisztelet a Kápolnás-utcai templomban f. hó 7-én d. e. 9 órakor. A tanítás 8-án, kedden reggel 8 órakor kezdődik. Az isteni tiszteletre a t. szülők és érdeklődők ezuton is meghivatnak.

— **Ha a gyár megszűnt, nem használhatja tovább a cég a gyár nevet.** Az egyik debreceni cég, melynek a háboru előtt butorgyára volt, tovább használta a „gyár” címet, pedig a gyár már régen megszűnt és asztalosmesterekkel dolgozott. A cég ellen a „gyár” cím használatáért az érdeklét iparág feljelentést tett és Várady Sándor kihágási bíró 100.000 korona bírságot rótt ki rá, mert az új ipartörvény szerint a „gyár” címet csak működésben levő gyár viselheti. A cégtulajdonos azzal védekezett, hogy tényleg jóhírű butorgyára volt a háboru előtt és a gyár csak a nehéz viszonyok következtében szüntette gyári működését, de a cég a butorgyártást tovább folytatta iparüzemében is, de helybeli iparosokkal is dolgozott. Az ítélet ellen a régi jóhírű cég felebbezett a városi tanácshoz, mert a cég változatlanul fennáll, az alapító nevét viseli jogtétő és a gyárüzem csak a viszonyok mostohasága következtében, átmeneti jelleggel szüntette be gyárüzemét.

— **Tűkorgyártás, üvegcsiszolás, kirakatok tükörözése, Sípke-vits, Sziv-u. 14—15. Telefon 356.**

— **Fotó cikkek, fényképek, képeslapok** olesobb mint bárhol, legnagyobb választékban Berzski műtermében Piac-u. 88., az udvarban, Lemez eladás darabonként is.

Uj üzlet. **Perfi ruhák** Uj üzlet.

a legolcsóbb árban beszerezhetők

Grosz és Bergmann

férfi-, f. és gyermekruha nagyruházdban.

Gyapjuszövetek nagy választékban.

PIAC-UTCA 53—55. (Hungária kődvéház mellett.)

Uj üzlet! **Árisszagú!** Uj üzlet.

Dal Zöldikéhez

Elosított a lármá s éjszakai árnyak
Csöndes kis szobámban pihenőre
A sok könyv, a képek felém inte-
getnek,
Nyugalmat ígérve nagybetűs szí-
vennek.

Körülöttem már az egész város
alszik,
Bár a távolból még muzsikaszó
hallszik.
Bus legény kuzatja, — lehet, hogy
hídba:
„Minék nyílik kétszer az akác vi-
rágat?”

De nem tűnődök el a mélabus dalon,
En csak a Te hangod muzsikáid
S a képek helyett is csak az arcod
látom
S könnyek bölcsessége, — itt a hin-
taszéken
Dehogyan is érne fel, — úgy érzem, —
Énnékem
Egy kis mosolyoddal, egyetlen vi-
rágom.

Szy.

— Schaff János tánciskolájában
Korona-diszteremben (Csapó-u. 17
színházátjáró) az újtanfolyam ipa-
ros és kereskedő ifjak részére 7-én,
diák tanuló ifjak részére 12-én ve-
szí kezdetét. Tandij: 120.000 K.

— A városi múzeum történeti és
néprajzi osztálya ma vasárnap is-
mét megnyílik. Belépti díj nincs.
Az újonnan szerzett tárgyak néme-
lyike kiállításra került; a régebben
közszemlére bocsátott gyűjtemény-
tári anyag egyes részei pedig új
rendezést kaptak.

x Ablakok minden nagyságban
gyári árban kaphatók. Blattner ab-
lakgyár, Sziv-utca 14.

x Mutassa meg rossz fogát Váry
János fogműtermében: Darabos-
utca 18. (Kollégium mellett.

x Végül Gyula születéskor Deb-
reczen legnagyobb Szörme Aruháza.
Piac-u. 4. szám. — Szigorú szabott
árak mellett ajánlja: Saál bunda
7—30 millióig. Perebundák 15—100
millióig. Sportkabát 1.500,00—10
millióig. Női bőrkabát 2.500,00—5
millióig. Női bekecses, női sapkák
2—5 millióig. Róka gallér és saálak
5—10 millióig. Elsőrendű férfi bőrkabát
2.500,00—15 millió koronáig.
kizárólag saját készítmény.

— Dr. Horváth Katalin gyermek-
orvos rendelését megkezdte Batt-
hyányi ucca 1. Telefon 183.

— Megismétli Krísthó Károly a
cukrászati tanfolyamot. Köztudo-
másu volt, hogy ritka alkalmat ki-
nált fel Krísthó Károly cukrász-
mester a három ciklusban rende-
zett 6 hetes cukrászati tanfolyamáról
a debreceni hölgyközönségnek.
A közhasznú tanfolyamon részt-
vevő mintegy 100 debreceni urinó
oly meglepéssel és elismeréssel
nyilatkozott mindenki előtt Krísthó
mester elméleti és gyakorlati
oktató módszeréről és az elért er-
edményről, hogy számosan keresték
meg ötét az irányban, hogy tart-
son még egy ciklust. A cukrász-
mester elhatározta még egy tanfolya-
mot rendezni, amelyre a biratkozá-
sokat már meg is kezdette naponta
délelőtt 10 órától délután 6 óráig
Miklósu. 51. sz. alatti termeiben. A
tanfolyam kezdete, f. hó 15-én lesz,
a tandij igen csekély összeget ké-
pez.

— Szürelimulatság reggelig a Ko-
rona disztermében (Csapó-u. 17. sz.,
színházátjáró) ma vasárnap este.

Debreceni atléta nyerte Kispeszt
hosszútávfutó bajnokságátHatszáz méter előnnyel jött be a nyolc kilométeres
versenyen

A Kispesti Atlétikai Club szokása
szerint ez évben is megrendezte
Kispeszt bajnokságát, melynek egyik
kiemelkedő száma a 8 Km.-es vá-
reson keresztúti futás. Az érdekes
versenyt a DEAC Budapesten tar-
tózkodó atlétája: Barcsay Kálmán
nyerte óriási előnnyel. A közönség
az Üllői-úton sorfalat képezett. A
befutás a KAC pályára történt, ahol
a 600 méter előnnyel beérkező Bar-
csay hatalmas 100 méteres finist
csinált. Harmadik ugyancsak a DEAC
ifjúsági hosszú-távfutója: Szilágyi
László lett.

Barcsay az atlétikai versenyek so-
rán még négy bajnokságot nyert,
melyek közül kiemelkedő a kerületi
rekordon belüli 4:25-ös 1500 mé-
teres futása. 400 méteren az MTE
kiváló gátfutó bajnokát: Gremper-
gert és Káldost (MAFC) verte. A
800 méteri 5 perccel az 1500 után
nyerte, és telejébe a távolugrást,

ennyi szám után respektabilis ered-
ménytel: 6:09 méterrel.

Noha Barcsayt győzelmétől meg-
fosztották, mert nem állandó kispesti
lakos szereplése mégis fő attrakciója
volt a versenynek, melynek nívóját
nagyban emelte. Teljesítménye elis-
meréséül a K. A. C. elnöksége szép
aranykoszorúval díszített nagyvezűst
éremmel jutalmazta, melyet bajnoki
szalagon a KAC nevében Bán Kál-
mán ügyv. elnök a kiváló veterán
sportember nyújtott át gyönyörű be-
széd kíséretében, melynek végezté-
vel a „Magyar Király” szalódobába
összegyűlt nagyszámú közönség Bar-
csayt lelkesen megéljenzte.

A legnagyobb ismerős illéi Had-
házy Dezső kerületi tréner, aki teljes
odaadással, fáradhatatlanul buzgó-
lkodik városunkban az atlétika fej-
lesztésén, övé a dicsőség oroszlan-
része, melyet tanítványa városunk-
nak hozott.

— Mit hirdet ma az Ingóságkő-
vetítő? (Kálmán-tér 19., ref. püspöki
bérpalota, a Fűvészkert-utcai ol-
dalon. Telefon: 11-99.) Mindenkinek
tudnia kell, hogy az Ingóság-
követítő új helyiségében: Kálmán-
tér 19., ref. egyházi bérpalota a Fű-
vészkert-utcai oldalon, költözött át.
Az Ingóságkövetítőre ugyanis min-
denkinek szüksége van. Ha vala-
mit el akar adni, csak az Ingóság-
követítőhöz fordulhat. Elfogadunk
megbízást egész lakás-, üzlet- és iro-
da-berendezések, hagyatékok eladá-
sára, beraktározására. Ha bármit
venni akar, mindenképpen jöjjön el
az Ingóságkövetítőbe. Milliákat
spórolhat meg és mindent egy hely-
lyen a legkedvezőbb fizetési felté-
telek mellett beszerezhet, ha itt vá-
sárol. Páratlan alkalmi vételek ré-
giségeken, disztárgyakban, köz-
szükségleti cikkekben, butorokban,
stb. Tekintse meg állandó kiállítá-
sunkat! Heti vagy havi részletfi-
zetésre is adunk: férfi és női ruhá-
kat, vásznakot, kanavásznakot, fu-
tószőnyegeket, csipkefüggönyöket,
hat személyes porcellán étszervize-
ket, evőeszköz-készleteket, inga-, fa-
i- és ébresztő-órákat, szentképeket,
szobrokat, sodrony-ágybetéteket,
egész- és fél-hálókat, magános ágya-
kat, ebéldívanyokat, ruhaszekré-
nyeket, asztal- és tornyos-spórokat
és mindenféle ingóságokat. — A vi-
lághírű amerikai Underwood-írás-
pek Debreczenben kizárólag az In-
góságkövetítőnél rendelhetők meg
részletfizetésre is.

— Szeptember 15-én megnyílik a
Svetits-intézet. A Svetits-intézetben
az építési munkálatok befejeződ-
tek. Négy havi munka után az in-
tézet kívül-belül megújult. Homlok-
zatán megújult fényben ragyog a
kereszt és a felirás: Svetits-Intézet.
Utcai és udvari homlokzata, vala-
mint minden osztályterme újból
festve. E héten beszerelik az új, mo-
dern padokat és butorokat és ak-
kor megnyílnak az intézet kapui
az ezren felüli létszámú növendék-
sereg előtt, hogy megkezdődjék a
nevelés és tanítás komoly munkája.
A Svetits-intézet összes iskolában
az év ünnepélyes megnyitása szept.
15-én délelőtt 9 órakor a templom-
ban tartandó. Veni Sanctával fog
förténni. — Ezt megelőzően szept.
12-én délelőtt lesznek a tanítónő-
képzésben a javító vizsgálatok. —
szept. 14-én délelőtt a pótbéírások.

Sport

Ma délután lesz
Dél-Kelet atlétikai versenye.

A két kerület találkozása elé
fokozott érdeklődéssel tekint Deb-
reczen sportközönsége s hogy nem
alaptalanul, arra kiváló formában
levő atlétáinkról keringő tréning-
hírek adnak alapot. A mai verse-
sen a kerületi rekordok egész töme-
ge kerül le a rekordlistákról, hogy
helyet adjon az újabbaknak. A ke-
leti kerületben Gyulay, Barcsay,
Szokolai, Rothenbauer, Bácsy és
az olimpiai stafétától várunk re-
kordokat. Gyulay pláne két szá-
mban is készül a rekordra. 1500 és
5000 méteren s bizonyára siker is
koronázza vállalkozását.

A déliek közül különösen kiemel-
kedik Orbán a magasugrásban és
110-es gátban, aki legutóbb 187 cm-
t ugrott magaslá s bizonyára mind-
két rekordját a multnak adja át.
Ottovay a mult vasárnap futott
11. Imp.-et 100 méteren s erre ma is
képes. 400 méteren 53 mp.-et, eset-
leg jobbat is futhat Wagner. Meg-
érdemelten tereli maga felé a
figyelmet ifjú sulyatlétája, az alig
pár éve versenyző Donogán, aki
legutóbb az országos bajnokot is
megverte diszkoszvetésben. Állan-
dóan 43 méter körül hajigál disz-
kossal és 12 méteren felül sullyal.
Szép versenyt ígér az 5000 méteres
síkfutás, ahol a délieknek is re-
kordra készülő futója, Deák méri
össze erejét a keletiek Gyulay-ja-
val s kettejük küzdelme mindkét
kerületnek új rekordot hozhat, ha-
sonlóan az 1500 méteres síkfutás-
ban is. A rudugrásban heves küz-
delem várható Hadházy (Kelet) és
Radd Miklós (Dél) között. Hadhá-
zy győzelme várható, eredmény
3.50 méter. A verseny d. u. fél 3
órákor pontosan kezdődik a DTE
nagyerdei sporttelepén és minden
időben megtartatik.

Magyarország B) válogatott csa-
pata Debreczenben.

A hosszú és sivar futballpro-
gram végre egy kis élénkület
nyer és a debreceni közönségnek is
végre igazi sporteseményben lesz
része. Káldy Zsigmond, a kerület
igyevezető alelnöke a héten fenn-
járt Budapesten a M.Sz. elnökségé-
nél és sikerült kieszközölni, hogy a
magyar válogatott csapat tartalék-

garnitúráját, amely B) válogatott
név alatt ismeretes, szeptember
20-án leküldjék Debreczenbe. A B)
válogatottra ugyan az északi kerü-
let formált igényt, azonban az
északi kerület most ellentétbe ke-
rült a szövetséggel és így elmarad
a B) válogatott miskolci szereplése
is, ehelyett Debreczenbe fognak sze-
replni. A kerületi kapitánynak
már most meg kell tennie az előké-
születeket, hogy Kelet színeit a leg-
jobb csapat képviselje az igen jó já-
tékerőt képviselő budapesti csapat-
tal szemben.

Sorompóba lépnek vasárnap
az I. osztályú csapatok.

is az első osztályú bajnokságért,
mert a csökkentett létszám lehető-
vé tette a későbbi kezdést. Debre-
czennek még nem hoz bajnoki mér-
kőzést az első forduló, mert a deb-
receni csapatok mind vidéken sze-
replenek. A főerdeklődés Nyiregy-
háza felé irányul, ahol a DKASE
fog kemény harcot vívni a Ny.
KISE csapatával. Mindkét csapat
kemény, rámenős futballt játszik
és találkozásuk is heves sportot
ígér, amelyből a jobban diszponált
csapat kerülhet ki minimális gól-
arányú győzelemmel. A NyTVE a
legifjabb I. osztályú csapattal, a
Börösökkel kerül össze és a fiatal
csapa aligha fogja tudni rutino-
sabb ellenfelének 3—4 gólarányú
győzelmét megakadályozni. Ke-
mény küzdelmet kell vívni a DTE-
nek is Berettyóújfaluban a na-
gyon megerősödött BUSE ellen. A
kék-sárgák, ha legjobb formájukat
kijátszák, esetleg elérhetnek egy el-
döntetlen eredményt.

A második osztály a harmadik
fordulót játsza vasárnap, amely-
ből egy mérkőzés, a Harmónia—
Derecskei Move kerül Debreczenben
lejátszásra a DTE pályán, a Dél-
Kelet atlétikai mérkőzés után.

A DTE

vezetősége felkéri a következő játé-
kosokat, Tapfer, Katz, Pólyik, Ur-
banovits, Fejér, Megyeri, Weiszha-
usz, Farkas, Szlamek, Kalmár,
Weisz L., Kriszter, Kiss László,
hogy délután 1 órákor a Pannonia
garázsban jelenjenek meg.

Felkérem a DMSE játékosait,
hogy folyó hó 6-án délután 2 óra-
kor a katonapályán okvetlen jelen-
jenek meg. — Intéző.

TUZSÓE

Terményfőzsdé.

A terményfőzsdén ma gyöngé
irányzat mellett mindvégig kis for-
galom volt gabonafélékben ép ugy,
mint takarmánycikkben. Minden
egyes cikkben az irányzat alig tar-
tott.

A főzsdetanács hivatalos árjegy-
zései a következők: 76 kg-os tiszta-
vidéki buza 362.500—365.000, fehér-
megyei 357.500—360.000, egyéb du-
nántúli és pestvidéki 355—360.000,
77 kg-os tiszavidéki buza 367—
370.000, fehérmegyei 362.500—365,
egyéb dunántúli és pestvidéki 360—
365.000, rozs 257.500—262.500, takar-
mányárpa 265—280.000, sörárpa 310
—360.000, zab 235—255.000, tengeri
270—275.000, repce 275—585.000, kor-
pa 177.500—182.000.

Zürichi szárlaton

Páris 2430, London 2511 Newyork
518, Brüsszel 2305, Milánó 2075, Hol-
landia 208, Berlin 123, Bécs 73, Szó-
fia 375, Prága 1535, Varsó 92, Bu-
dapest 72.60, Belgrád 922, Buka-
rest 255.

Közzétett a Tiszántúli Hírlap a-
szünetében

KERESZTREJTVÉNY.

A pályázatra beküldte GÖNCZY SANDOR

ROVATVEZETŐ:
Kerekes György.

A NYERTES:
2 darab Vigszínház
mozijegyet kap.

Megfejtési határidő:
szeptember 10
(csütörtök)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

- Visszintesen :**
- 1 fa,
 - 4 rang is, író is.
 - 7 férfi név,
 - 8 cserkész tanya,
 - 10 jó, ha tele van,
 - 11 monda, ősi elnevezése,
 - 12 téli sporteszköz,
 - 13 nem örül a gazda az ilyen ve-
tésnek,
 - 14 „retten“ szinonimája,
 - 16 jó a munka, ha ilyen kezekben
van,
 - 20 kürtjelzés katonáéknál,
 - 24 világváros,
 - 26 nem minden emberre mond-
ható,
 - 28 sport,
 - 31 szabolcsi város.
 - 34 tanszer,
 - 35 hangszer,
 - 36 vidékiünk madara,
 - 38 Jézus rövidített jelzése,
 - 39 népies vizitortó edény,
 - 40 „fehér“ idegen nyelven szappan
 - 41 orosz rendelet,
 - 42 „szám“ közkeletű idegen szava
 - 43 afrikai tartomány.

- Függőlegesen :**
- 1 fa, rostjait zsákkészítésre hasz-
nálják,
 - 2 férfi név,
 - 3 ilyen a jó maeska,
 - 4 hírhedt anyaggyilkos nő,
 - 5 szerb megszállt város,
 - 6 Maros melletti fennsík,
 - 9 a technika legújabb vívmánya
 - 10 falusi házban ülőhelyül szol-
gál,
 - 15 huszárok csinálják, fonetiku-
san,
 - 17 becézó női név,
 - 18 becézó férfi név,
 - 19 hárman alkotják,
 - 21 köles népiesen,
 - 22 síkság másnéven,
 - 23 így is hívják a színésznőket,
 - 25 híres csata színhelye 1848-ban
 - 27 vas és kőszénbánya oláh meg-
szállott területen,
 - 28 legfőbb egyházi hivatal,
 - 29 városi lovaknál nélkülözhetet-
len,
 - 30 ilyen volt Petőfi Sándor,
 - 32 örlemény,
 - 33 becézó női név,
 - 35 magyar folyó,
 - 37 érdemek kiüntetésére használ-
ják.

Mult heti rejtvényeket helyesen
megfejtették:

- Visszintesen :** 1 lakatos — 4 pa-
raszt — 7 zóna — 8 Gizah — 10
darab — 11 löre — 12 Pedro — 13
regős — 14 Naim — 16 órjárat —
20 gondolás — 24 vala — 26 ezer —
28 adótiszt — 31 pókháló — 34 itce
— 35 Bülöv — 36 kalap — 38 aloe
— 39 majom — 40 tenor — 41 allé
— 42 sörjárat — 43 spanyol.
- Függőlegesen :** 1 legyező — 2 kö-
zép — 3 (Nagy) szalonta — 4 Pa-

- lermo — 5 Sáros — 6 Tiberis — 9
hadar — 10 dagad — 15 igaz — 17
rend — 18 ámit — 19 avas — 21
Néró — 22 oláh — 23 Ábel — 25
Lett — 27 epekedés — 28 Artemis
— 29 illem — 30 zivatar — 32 kelet
— 33 ócsárol — 35 bojár — 37
penny.

Helyesen megfejtették: Kiss Ró-
zsika, Leszcynszki János, Roosz
Márton, Rosenberg Sándor, Borus
Béla, Vörös Lajos, Hernády László,
Balogh Tibor, Deák Ignác, —
Weisz Lajos, Leszcynszki Kornél
és Halász János.

Hibásan fejtették meg: Hegyi
Zoltán, Nagy Sándor, Gajdos
György, Sántha Gyula, ifj. Step-
per Károly, Koczka János, Nagy
B. Gyula, Kohn Imre, ifj. Czibere
István, Balogh János, Sz. Nagy
Margit, Tóth Manyi, Hercegh Zol-
tán, Böhm Lajosné, Weisz József,
Berkó Vince, Schaff Irma, Ká-
ráz Etelka, Sándorfi Irén, Megve-
ri Béla, Horváth Pál, Györy Jó-
zsef, Kovács Jenő, Nagy I. Károly,
Szilágyi Mariska, Halmágyi Sán-
dor, Tárkányi Zoltán, Keleti Béla,
Lovász Kálmán, Kardos Ferenc,
Kun Zoltán, Barabás Jenő, Fóris
Gyula, Borók Pál, Takács Imre,
Pajlóczy Gyula, Lipták Jenő és
Bánya Péter.

Sorshuzás után a 2 drb. Vigszin
ház mozijegyet Halász János nyer-
te, ki azt szerkesztőségünkben f. hó
8-án este 7 és 8 óra között átveheti.

689/925. vb. sz.

Arverési hírdelmény.

A debreceni kir. járásbírósa Pk.
925/925. sz. végzése folytán Nagy
János javára 34.160.000 kor. tőke,
925. március 13-tól havi 1 és 1/2
százalék kamattal, 4.625.270 korona
eddig és a még felmerülő költségek
behajtása végett 1925. évi szept.
hó 17. napján délelőtt 11 órakor
Debrecenben, Csigekegy, Újvárosi-ut
5. számú házban elárverezem azon
38.000.000 koronára becsült inge-
ket, melyek a debreceni kir. járás-
bírósa 1925. évi 2269-2. és
2270-2 sz. végrehajtást rendelő
végzése alapján a Pk. 9425-1925
sz. végrehajtási jegyzőkönyvben 1-9
tétel alatt lefoglalva lettek, u. m. bu-
torok, vasöntödei felszerelés és egye-
tek.

Kelt Debrecen, 1925. aug. 27.
Tihanyi Vilmos
kur. bír. végrehajtó.

A „Debrecen“
telefon száma 739.

Elsőrendű kelenyve-üzlet! Kardos László

LEANY és FIU INTEZETI előírás szerinti
Fehérneműek, Paplanok, Matracok készen és
Kiváló anyagok! Szakszerű kiszolgálás!
Kardos László
cégnél
Debrecen, Kossuth-u. 9.
Alapítási év
1851.
Határozott árak!

Szereti a jó Cipőket?

keresse fel azonnal a
Glück
cipőgyáruháza
Debrecen
Piac-u. 9.
(„Bika“-szálló mellett)

ahol:

Női egész fűzős lackkaplis	225	ezer K és feljebb
Női egész fűzős fr. forma	275	„ „ „
Női chevro télfűzős amerikai	230	„ „ „
Női chevro téli, divatspangis	250	„ „ „
Férfi box amerikai, fűzős	285	„ „ „
Férfi chevro vagy box fran- cia forma	345	„ „ „
Férfi barna bagaria, egész	360	„ „ „
Férfi bagaria, egész	375	„ „ „
Férfi duplalápu, fekete	395	„ „ „
Férfi duplalápu, barna	425	„ „ „

fiu- és leányiskolai cipők, gumi talpu torna cipők, férfi és női comede cipők,
gyermek, fekete és barna egész cipőkben, harisnyákban óriási választék. —
Olcsó, szolid árak.

MEGNYILT!
FORTUNA DROGUERIA
Csapó és Rákóczy utca sark.
Felhívom a méltán tisztelt közönség szíves figyelmét arra,
hogy itt pipere áru, úgy mint szappan, poudér, illat-
szerek, kölni vizek, fogápoló cikkek, kószerek és háztartási cikkek a leg-
előnyösebb áron szerezhethők be. — Kérem a nagy-
érdemű közönség szíves figyelmét tisztelttel.
Bognár Emil.

Ehrenfeld Hermann épület- és műbutor-
asztalos, Rákóczi-u. 9.
Szép domboru, lakcsiszolt tele hála. A legjobb izlést is kielégítő könyha-
berendezések kaphatók részletek is. — Minden e szakmába tartozó
munkákat olcsón és javítást vállalok. — Festői leírás
és szépen készítek. Raktáron jutányos árban. o o

Ruhafestésben

vegytisztításban és mosásban

utólérhetetlen

BIRÓ

Értékesebb
ruhákat fele-
lősséggel
vállal

Arany-
mező bejárta.

Intézeti leány- és gyermek kabátok.

Friedmann Ignác és Fia

női divat és konfekció nagy áruháza
Debrecen, piacz-utca 65. szám
(Szent Anna-utcával szemben.)

Értesítjük a vásárló közönséget, hogy eredeti modelljeink
női- és leány felöltőkben
megérkeztek és már most óriási választékban
idény előtt a legolcsóbban beszerezhetők. —
Üzletünk ezenkívül az őszi idény minden új-
donságaival dusan fel van szerelve.

Hitelképes egyének előnyös felté-
telek mellett,
részletek is vásárolhatnak.

Kapott, vegyes, posztó, szőrme

Diák sapkák

minden iskolához
Levente sapkák minden
szímben kaphatók
Szabó János üzletében, ref. püspöki
párlata, a Nagytemplommal szemben.

MICHELIN PREU

Gyári lerakat.

Autó fölszerelések legolcsóbban
NAGY JOZSEF
VI. kerület Andrásy-ut 34. szám.

VALZER magánlanolyam

Budapest, VIII. Rákóczi-ut 51.

ELŐKESZÍT: középiskolai, összevont
magánvizsgákra, érettségire, vidékieket
is. Tiszviselőknék nagy kezezmény.

Futószőnyeg

Jula K 35-től
Nyírott " 180-tól
óriási választékban.

Linoleum futók

45 cm. széles métere K 45
58 " " " " 55
68 " " " " 70
134 " " " " 130

Padió kárpit

különbéféle gyönyörű minákban
67 cm. széles métere K 60
87 " " " " 80
100 " " " " 85
200 " " " " 180

Etamin függönyök

művészies kivitelben
2 szárny 1 drapéria K 180-tól
árak ezer koronákban.
Moquet és szövet hanc erkarkók,
nagy szőnyegeket óriási választékban.
Gummi sapatok gyári lerakata.

HARS LIPÓT Linoleum Áruház

FERENC JOZSEF-UT 58.
Mezeyháza melétt. Telefon 9-63.

Butor

kizárólag jó minőségben rész-
letre is kapható

Wintock Henrikről
Anatól butorüzlet, Miklós-ut. 2.

"Méliusz"

könyvkereskedés

Je hívja az igen t szelt szülők
és tanuló ifjuság fiye met
dusan felszerelt raktárába.

Tankönyvek

az összes helybeli és vidéki
elemi iskolák részére. Pol-
gár- és középiskolai tan-
könyvek.

Egyetemi tankönyvek

minden fakultásra.

Saját gyárunkban készült min-
aennemü irkák, füzetek és rajz-
tömbök dus választékban.

Rajzeszközök, zsebtintatartók, vo-
nalzők, rajzablak iskolatáskák
könyvhordó szíjak, palatáblák,
tolltartók, szivacsok, tusok, tinták
combfestékek minden színben. —
Fortos kizszo gúds.

Átadó két szobás udvari, földszintes lakás
a Hatvan ucca elején, modern házban

Van hozzá nagy konyha, pince, fűskamara,
eikülönített padlás. — Villany, víz bevezetve.

Bővebb felvilágosítás csak személyesen nyerhető
a NAGY LAJOS Irodában, Veress ucca 9. szám.

Sovány sertéseknek NAGYTETENYBEN való
hizlalásra közvetítéssel 80 percentet folyósít és az ösz-
szes takarmányt e ölegezi a MAGYAR SERTÉS-
HIZLALO és HUSIPARI Részvénytársaság.

Hízott sertésekre és marhákra Ferencvárosi berakásra 90 per-
centet folyósítók kamatmentesen
Bővebb felvilágosítást debreceni irodám ad. — Bika-szálló, fél emelet.
BARANYI, sertés és marha bizományos. Telefon 11-71

Ha lakását át akarja adni!

Ha lakását gyorsan és jól akarja értékesíteni,
Bizza meg azonnai annak átadásával, értékesítésével
a 25. év óta fennálló **NAGY LAJOS** Irodát!
Veress ucca 9. sz m.

Gazdálkodók! Házevők!

Nagyon szép ház! Hatalmas nagy telekkel!
Alkalmivétel!

A néhai Csurka István igazgató ur hagyatékához tartozó
11 ablakos utcatrontu

Pacsirta-u. 49. számú sarokház

az iskola mellett, vagyonegosztás
miatt sürgősen eladó!

At lesz adva a vevőnek 30 napon belüli beköltözésre
Az uccai 3 szobás lakás, a következő mellékkeliségekkel:
előszoba, konyha, speiz, helyő angol-klozett, 2 kamara, göré, pincék, sertésőli
baromfióli, istálló, nagy konyhakert, szálló és gyümölcsös!

Vi lany, víz, csatorna bevezetve!

Komoly vevők igyekezzenek rögtön megtekinteni ezt a házat,
amíg nem késő!!! !!!

Az örökösök ott lagnak az uccai lakásban, velük lehet
megalkudni!

Nagyon természetes, hogy ezen ház eladása felett is a negyedszázad
óta fennálló **NAGY LAJOS** Országos Ingatlanforgalmi Vállalat rendel-
kezik — elővételi foglal! Így tehát egyedül csak ott köthető meg a
vételi jogügylet a Veress ucca 9. szám alatti irodában!

Az összes

jó tulajdonságok
melyek a jó kávé-
tőzéshez szükségesek,
benne vannak a

Szent István

cikória

kávé különlegessé-
gekben. Védjegye:
Első szent kirá-
lyunk, Szent István-
nak képe.

Magyar asszonyok ezt
vegyétek!!

Minden doboz
sarkában pörkölt
szemeskávét van!

Asztalosmunkák

szakszerű Szabó János építő és
készítése butor-
asztalos mesternél, Szent-Anna-u. 25.

Szoba lakkok árai

Weisz festőküzletében

Hatvan-u. 8.

"Medve lakk" 1 doboz 36.000 K
"Elbe" borostyán 1 " 32.000 K
"Linoleum 1 " 32.000 K
"Baba" 1 " 26.000 K

Zománc

(Email) lakkok árai:

Marx 1 kgos doboz 36.000 K
Elbe 1 " " 36.000 K
Pacific 1 " " 32.000 K

Fél és negyed kgos dobo-
bozokban kilogrammonként
drágább.

Elsőrendű cserép érkezett

KEMÉNY mészkereskedés
Deák Ferenc-ut. 24. TELEFON 14-34

A konyári Sóstófürdő

október 1-ig
nyitva van

Az árakból 10 százalékos
engedmény
SZEPTEMBERBEN.

Apró hirdetések

Négy lapban olvassák az On apróhirdetéseit, melyek 2000 koronáért lelednek Debreczen, Debreczeni Függellen Újság, Hajdúföld vagy Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában vagy a Hegedűs és Sándor R. T. (Piac-u. 34.) vagy az Aczél Henrik (Piac-u. 24.) könyvesboltjának portájánál. Mikalmi apróhirdetés 10 szócik 2000 korona, minden további szó 800 korona — Vastagbetűvel szedett apróhirdetés, levelezés és kereskedelmi apróhirdetés díja duplán számítatik

Apróhirdetésekre felvilágosítást a 7-88. számú telefonon ad a kiadóhivatal

AJÁNLAT

Női modell kalapok jutányosan szerezhetők be Jungreisznál. — Arany János-u. 37. F333
 Téli és színes file kalapok kaphatók 110,000 kor., bársony kalapok valamint átalakítások olcsón készülnek. Matta Anna, Csemete-utca 10. 774
 Saját termelésű, erősen bakáros, zamatos házi bor, literenként csak 12,000. Poroszlav-ut 53., Sestakert.
 Ertesítés. Első Debreceni Építőipari Szövetkezet. Kandia-utca 4-B Iroda hivatalos óráit reggel 7—12. d. u. 2—6-ig. Telefon 7—41. F6
 Pehéreműzem Arany János-utca 22. Privát munkát és gépi gomblenykázást vállalok. F29
 Sirkövek a közelgő szezonra nagyválasztékban raktáron vagy megrendelésre készülnek Kegyes Ferencnél, Piac-utca. 900

Elsőrendű úri divat Szabóság!
 Zakó öltöny készítése 400.000 K
 Zsaket " " 600.000 K
 Frack " " 700.000 K
 Tejkabát készítése 400.000 K

Weisz Mátton
 Bercsényi-u. 37. Saját ház.
 Ezelőtti Erzsébet-ut 50.

Haszonbérbe adók 108 kat. hold fekete földet okt. 1-re. Ertekezhetni dr. Julov Jenő ügyvéd urnál, Király-u. 2. H23
 Komlóssy-ut 20. szőlő kiadó. Közgvam, Városi Arvaszék. 34
 Vasas téglá. kitűnő minőségű, nagyon olcsón kapható. Hortobágy Téglagyár R.-T.-nál, Szt. Anna-u. 11. 1-a
 Hullott és vágott hajat vesz a Fábry hölgyfodrász-szalom, Battyányi 2. H41
 Mosást, vasalást, férfiruhát is, — harisnyastoppolást gyorsan és szépen bármily nagy mennyiségben vállalok. Özv. Horváthné, Kuruc-u. 39. szám. 86
 Üzlethelyiség központban minden célra alkalmas, eladó. Cim a kiadóban. 109
 Egy szoba-konyhás lakást keresek lelépéssel, Szent Anna-utca 11. Iroda 3—a.

Sodrony-ágybetétet
 legjobb minőséget készíti
NEUMANN
 PÉTERFIA-UTCA 19.

Németet, zongorát a legmodernebb módszerrel tanítok. — Thaly Kálmán-utca 12. 107
 Gépirásban perfect séprású kisasszonyt vagy férfit keresek, Piac-u. 61. ügyvéd. 67
 Kóser házikoszt kapható Neumanné, Jókai-u. 32. szám. F73

Olaszul tanulni óhajtok; jelentkezzenek délelőttöként egyetemi könyvtárban. — Simonffy-u. 2c. II. emelet. H68
 Zongoraoktatás kezdőknek és haladóknak akadémiai tanterv szerint. Lelkiismeretes tanítás. Bairatás délután 4—6-ig. Piribauer István. Hüvelyes-u. 1. (Kollégium mögött.) H79
 Zongorázni kezdőket jutányosan tanítok, gyakorlókat vállalom. Cim a kiadóban. H77

Gazdálkodók
 első helyi bekebelezésre mezőgazdasági ingatlanra olcsón folyósít
Dr. Balázi Jenő
 bankháza, Piac-utca 89. szám

Német tanfolyamok kezdőknek, haladóknak, legtökéletesebb kiképzésig. Ferenc József-ut 38. I. em. H92
 Női ruhákat, kosztümöt, kabátot olcsón és izléselesen készít Kortészné, Timár-u. 5. — Tisztviselőknek kedvezmény. 116
 Polgári tanítóképző és gimnázium közötti különböző tananyag felelősséggel előkészít tanárú. — Cim a Tiszántúlnál. 163
 Kötöny tudás zongorázni adok — hetenként órát havi 80 ezer koronáért. Teleki-u. 27. 153
 Zongorázni tanít zenedeli módszerrel gyakorlott tanítónő. Darabos-u. 34., jobbra 3 ajtó. 164
 Zeneakadémista zongoraórákat ad. Ugyanott gyakorolni is lehet. Mester-u. 11. H95
 Zongora tanárnő tanítványokat vállal. Akadémiai módszer szerint tanít és kívánatra a városi zenekolában vizsgáztat. Cim a Hajdúföldnél. H91
 Németórát ad jutányos áron német tanítónő. Arany János-utca 6. F69

Részletfizetésem
 új és használt
kerékpárokat
 hitelképes egyének vásárolhatnak heti és havi törlesztésre
Szabó műszerésznel, Nagos-u. 25.

Tej uradalmi, magas zsirtartalmu, házhoz szállítva, téli-nyári szállításra megrendelhető. Piac-u. 16., II. 4. Telefon: 13—88. F70
 Franciaórákat adok. Cim a kiadóban. F73
 Zongoratanítás Kezdőknek és haladóknak jutányos áron. Cim a kiadóban. F90
 Perzsaszőnyegek szakkerü javítását elvállalom. Jablonszky, József kir. hg.-u. 40. F104
 Előkészítők középiskolás vizsgálatokra. Fordítok hollandi leveleket. — Képviselem Boross-Gárdoss érettségire előkészítő tanintézetét. Dékán tanár. Rákóczi-u. 23. 203
 Iskolahegedűk, iskolatáskák legolcsóbban kaphatók Ingóságközpontnál. Ref. bérpalota. 177

Szepesen haszonbérbe kiadó 53 kat. hold prima szántóföld jókarban levő lakóház és gazdasági épületekkel. Ertekezni lehet naponkint délelőtt 10—11-ig, délután 4—5-ig. Debreczen, Király-u. 9., a tulajdonosnál. H101
 Varga-utcai 1 szobás, mellékhelyiséges lakásom elcserelem belvárosi két szobás lakással, lelépést fizetek. Cim a kiadóban. 207
 Két diákot elvállal ellátásra özv. uriaszony. Hatvan-u. 70. 205

LAKÁS, ÜZLET

Szolid leányka lakást kaphat Hatvan-u. 36. kereszt-épület.
 Forgalmos két helyiségből álló üzlet mindenre alkalmas berendezéssel 6 millióért azonnal átvehető. Bővebbet Homokkert-u. 127. 84
 Forgalmos helyen kisebb üzlethelyiséget esetleg berendezéssel keresek. Cim és a feltételeket a Tiszán túli kiadóba kérek. 103
 Magános urnó egy iskolai tanuló leányt elvállal. Bundi-u. 15.
 Kiadó a Kishegyesen 44 és fél holdas tanya. Baross-u. 30. 195
 3—4 férfit kvártélyra felveszek. Cim a kiadóban. 131
 Egy szoba, konyha, kis lelépéssel kiadó. Hatvan-utcai kert, Gohér-u. 12. szám. 194
 Jókarban levő szőlőprést keresek megvételre. Széchenyi-ut 20. Ugyanott tengeri-góré használatra azonnal kiadó. 175
 Üzlethelyiség forgalmos helyen azonnal kiadó. Attila-tér 2. F105

Részletfizetésre
 NŐI FELELYOK férfi és női szövetek, vásznak, asztalneműk, paplanok, égygarnturák és divatcikkék beszerzését napi áron.
Friedmann Ferencnél, Vár-u. 2. sz. (udvarban).

Butorozott szoba, esetleg ellátással egy-két uriembernek kiadó. — Arany János-u. 39. F106
 I. rendű női páholyülés kiadó a nagytemplomban. Ertekezhetni a kiadóban. F107
 Elcserelem városi lakásomat 1 szoba, konyha, speiz, faskamara. A városhoz közel eső kertben vagy telepre. ahol jószágartás meg van engedve. Vendég-u. 6. sz. F112
 Kiadó egy szépen butorozott szoba 1—2 személy részére. Széchenyi-utca 12., Keresztépület. F78
 Két szoba, konyhás lakást keresek a város belterületén lelépéssel. Ceillagné, Szepességi-u. 12. F74
 Keresek nagy szoba, konyha és speizt 8 millió lelépéssel vagy elcserelem egy szoba, félkonyhás lakásom ráfizetéssel. Eötvös-u. 51. F100
 Három, esetleg két szobás lakást lelépéssel keresek. Cim a kiadóhivatalban. F94
 Lakatosműhelynek alkalmas helyiséget keresek. Cim: Arany János-u. 7., utcai lakás.
 Szép szoba, konyha, pince lakásom butorral vagy anélkül átadó. Maróthy Gy.-u. 13. 204

Ertékes ajándékot kap
 már 300,000 ezer K készpénzváltásnál
Friedmann Ignác és fia
 női divat és kiegészítő nagyrakásában
Piac utca 65., Szent Anna uccával szemben.

Keresek lakást teljes ellátással. Cim: Csapó-u. 8. — K. Zs. 179
 Fűszerüzletet jó forgalmú átvennék. Hunyadi-u. 14. Kereszt-épület. Weisz. F71

Különbejáratu butorozott szoba kiadó. — Ugyanott jókarban levő gyermekágy eladó. Hid-u. 6., Nagy-Fűszerüzlet áruval és berendezéssel forgalmas helyen átadó. Cim a kiadóban. 201
 Butorozott szoba kiadó, üzletnek is megfelel vagy műhelynek. Timár utca 31. 200
 Elcserelem az Árpád-térhez pár peronyire levő egy szobás utcai modern lakásomat, jószágartással, a város bármely részén. Nyilastelep, Német-u. 37. 193
 Egy szoba, konyha mellékhelyiségből álló lakásomat hasonlóval elcserelem. Nyil-utca 95. 151

Ertesítés.
 A nagydémű helyekhez használatára hogy
női divat üzlet
 megajánlotta
Lódy Ilona Ómalom-u. 1. sz m

Különbejáratu, esinosen berendezett butorozott szoba azonnal kiadó. Piac-u. 21. 137
 Piacon két szép szoba oryosi rendelőnek, ügyvédi irodának azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 184
 Butorozott szobát keresek esetleg teljes ellátással magam és két gimnázista fiam (10 és 14 éves) részére. Ajánlatokat a Hajdúföld kiadóhivatalába kérek. Piac-u. 59. „Csendes Otthon“ jellegével. H90
 Két szoba, konyha butorozva kiadó. — Halóberendezés eladó. Cim a kiadóban. 167
 Két felsőiskolás tanuló koszt és kvártélyra felvétetik. Méliusz-tér 5. szám.
 Egy szerény szobát (lehet földes is) konyhahasználattal keresek a külvárosban vagy a kertsekig eljén, egy milliós lelépéssel. Kinizsi-utca 24. (üzletben.) 143
 Egy szoba, konyha, faskamara utcai lakásom elcserelem egy nagyobb szobával a főtéren, esetleg a főtér közelében. Szepessy Zsófia. Paacsirta-u. 54. 133
 Butorozott utcai szoba kiadó. — Árpád-tér 15. szám. 170
 Egy szobás egyzszerű lakást keresek lelépéssel. Lehet a külsőségen is. Cim a kiadóban. 166
 Különbejáratu butorozott szoba kiadó. Varga-utca 6. 165
 Kiadó egy ujonnan épített szép modern uri lakás, mely áll két szoba, konyha, speiz külön udvar jószágartással megengedve. — Boldogkert, Eprekert-utca 25. (Lovász-utca 5). Ertekezni lehet a tulajdonossal. Korekes-telep, Rudolf-u. 38. 186

Hazak, földek és szőlők
 adásvételének és bérletének közvetítését: Hajdu-, Bihar-, Békés, Szolnok-, Szabolcs megyékben vállalja
Czeley Gyula
 Irodája
 Egyalmom ucca 8. — Telefon 209—

Pesti két szobás lakásomat méltányos ráfizetéssel elcserelem debreceni négy szobás lakásért. Cim: a „Debrecen“ kiadóhivatalban. 127
 Két butorozott szobából álló lakást kiszolgálással együtt keresnőten egyetemi tanár. Ajánlatok református Kollégium portájához adandók. 126
 Egy hentes-mészárosüzlet forgalmas helyen eladó. Cim a kiadóban.
 Egy utcai butorozott szoba két egyén részére teljes ellátással kiadó. Szűcs, Cserépes-utca 24. 155
 Kiadó butorozott szoba azonnal. Miklós-utca 22. H61

Butorozott szoba, fürdőszoba, zongorahasználattal szegényes nőnek havi 400 ezer koronáért kiadó. — Teleki-utca 27. sz. 158

Butorozott szobát keresek az Attila-tér környékén. Szíves ajánlatokat „Allami tisztviselő” jelleggel a Hajdúföldhöz. Piac-utca 59. H84

Szép butorozott garzon lakás egy két urnak kiadó. Bőszörményi-ut 10. sz. H71

Két vagy három szobás, mellék-helyiségekből álló lakást, lehetőleg a központban keresek. Cim a kiadóban. H98

Egy szoba konyhás lakást keres butorra lvagy butor nélkül szolid uriember. Cim a kiadóban. H71

Különbejáratu csinosan butorozott szoba kiadó. Honvéd-utca 9. k) 156

Butorozott szoba kiadó, József kir. h-utca 35. emeleten. 160

Butorozott szoba magános nőnél kiadó azonnal, Cserepes-utca 16. sz. 121

Épülő szoba, előszobás lakás novemberre kiadó. Bőszörményi-ut 22. sz. 122

Egy szoba, konyha, speiz lakást keresek a város központján. Lelépést fizetek. Cim a kiadóban. 123

Figyelem!

Legújabb **angol gyapjú szövetek** érkeztek, melyből a legújabb divat szerint készítek **férfiöltönyt, felöltőt, téli kabátot, sib. nagyon jutányos árban**

elsőrendű munkával

KERESZTESI uridivat szabó Varga-U.

Tessék meggyőződni!

Pontos kiszolgálás!

ALLAST KAP

Molnársegédet keresek mielőbbi belépésre, hosszabb idejű működési bizonyítvánnyal. Ajánlatokat, fizetési igények megjelölésével, Sass József gőzmalma, Nagyléta. 12

Kiszolgáló leány felvétetik Kontsek Géza k. r. t. üzletében Kossuth-utca 15. 2a

Kiszolgáló leány felvétetik Kontsek Géza k. r. t. üzletében Kossuth-utca 15. 2a

Jó családból való fiu cipésztanulónak felvétetik. Makay Késes-u. 72 90

Varró és tanuló leányokat felvesszék. Nyil-u. 53. 92

Ügyes kizéleányok felvétetnek — azonnal, Jungreisn nőikalap szalon Arany János-u. 37. F55

Intelligens német kisasszony — éves bizonyítvánnyal 7 és 5 éves gyermek mellé azonnal fevétetik. Frank, Arany János-u. 39. F66

Házvezetőnt keresek szigoruan orth. családhoz, ki csupán bejárna. Cim Független Ujságnál. F56

„Csillag” **fehérneműgyárban** tanult varrónők és gomblyukgépekhez leányok felvétetnek. F59

Fehérnemű varró leányokat felvesszék. Nyil-u. 53. 93

Szakácsnőt, jól főzőt, megbízhatót sürgősen elfogadok. Szent Anna 25. H67

Házaspár házmasternek felvétetik. Thaly Kálmán-utca 3. H68

Tanulóleányt fizetéssel felvesz a Fábry hölgyfodrászszalon, Batthyányi-utca 2. H69

Paplanvarrni tanulóleány felvétetik, Árpád-tér 20. 119

Gépirást, gyorirást, könyvelést értő református férfit vagy nőt, ki német, francia, angol nyelvek egyikét szóban és írásban jól bírja, egyháziasságáról lelkési bizonyítványt mutat, azonnali belépésre keres Csíkész „ORLE” főtitkár, Debrecen, Kollégium. Díjazás megegyezs szerint. 128

Csztmadtasegéd felvétetik, Árpád-tér 20. 118

Szobafestőtanuló **benkosztal** felvétetik. Weisz Mór, Hatvan-utca 52. sz. F75

Fiatl, kiscsaládu kocsis felvétetik Stern-kefegyár. F95

Perfekt bejáró szakácsnő jó bizonyítványokkal azonnal felvétetik. Cim a kiadóban. F85

Ügyes kifutóleány azonnali belépésre felvétetik, Schwarcz Mór Csapó-utca 30. sz., rőfösület. F79

Frohnerszállódba takarító felvétetik. F80

Géplakostanulók **felvétetnek** Ehrenreich Sámuelnél, Arany János-utca 37. F103

Intelligens Fräulein such Stelle Verbóczy-utca 2. sz., I. emelet, ajtó 1. sz. F111

Egy jóra való minden felvétetik Péterfia 19., keresztépület. F89

Gépirónó, ki gyorsírni tud kereskedelmi irodában felvétetik. Ajánlatok szerkeztőségbe „Mercur” jeli gére. F76

Gépirásban perfect, szépírásu kis asszonyt vagy férfit keresek, Piac 61., ügyvéd. F77

Jóra való ügyes hentessegéd felvétetik Gábor László hentesnél — Csapó-utca 64. sz. 188

Végzett kisasszonyt jó írással azonnali belépésre keres Molnár-Testvérek. 181

Látszerésztanulónak 4 középiskolát végzett fiut felvesszék, Fischer, Piac-utca 21. 161

Tanulót és kifutót felvesz Csengeri lisztnagykereskedő, Rákóczi-utca 1. 152

Egy jó munkás csztmadtasegéd felvétetik. Cim a kiadóban. 129

Modern vízűtés berendezéséhez ügyes szakember kerestetik. Rákóczi-utca 30. 140

Kovácsinat **felvesszék,** ugyanott daramaomhoz társ kerestetik forgalmas helyen, Bihari-telep Onosai utca 17. 178

Egy ügyes tanulóleány angol- és Tanítónt keresek, ki délutánonként hosszabb ideig foglalkozna két elemi iskolai gyermekemmel József királyi herceg-u. 35. II. emelet. F61

francia-nőiszobás szobához felvétetik, Szepesi Zsófia, Pacsirta-utca 54. 134

Fiuk állandó munkjra felvétetnek, Blattner, Sziv-utca 14. H93

Iparosok és vállalkozók
figyelmébe ajánlom

A villanyerővel berendezett modern gépekkel felszerelt jól jövedelmező **gépijavítótelep** házzal és lakással azonnal **eladó.** **Bővebb felvilágosítást** nyújt **STEINER ingatlanszolgalmi iroda** Piac utca 19. sz. II. em. **TELEFON 624. TELEFON 624.**

ÁLLAST KERES

Könyvelést kereskedőknél, iparosknál olesón vállalom. Cim a kiadóban. F101

Német házikisasszony állást keres, levelet a Hajdúföld kiadóba „Fiatl 25” jellegre kér. H94

Intelligens iparos fiatalember va lamilyen ügyöknök, esetleg bankba kézbesítőnek 15-éree ajánlkozik, cim Kigyó-utca 45., ajtó 6. 146

Jómunkás borbélysegéd 15-re felvétetik, Teleki-u. 92. 147

Angol-német nevelő azonnali belépésre állást keres. Vidékre is megy. Ajánlatot Hajdúföld kiadóba „Fiatl 25” jellegre kér. H96

Nyugalmaszött államisztviselő szere ny díjazásért bizalmi pénztárno ki vagy irodai alkalmazás vállal. óvadékkal (pénz vagy ingatlan) rendelkezik. Cim „Debrecen” kiadó jában. 163

KERESLET

Egy vagy két középiskolai izr. tanulót teljes ellátásra elfogadok. József kir. h-utca 10. 667

Középiskolás fiukat vagy leányokat teljesellátásra elfogad keresmény uri család. Cim a kiadóban. 5

Két izr. középiskolai urileányt, vagy fiut ellátásra elfogad özv. Balassáné, Csokonai 25. F93

Özv. uriaszony elvállal 2-3 izr. gyermeket teljes ellátásra. Miklós-utca 7., udvarban. F21

Izr. tanító 2 középiskolai tanulóit teljes ellátásra — korrepetálással — fürdőszoba használattal elvállal. — Piac-utca 58. I. em. 16. Bankpalota. F53

Kis családi házat keresek rögtöni átadás mellett 2-3 szobával, lehetőleg kerttel. Ajánlatokat ármegjöléssel a Tiszántuli Hírlap kiadóhivatalába kérek „Lisztviseő” jeli gére. 70

Megvételre keresek egy pár tanyas; komondor kölyköt vagy egy pár dán dogg kölyköt. Jelentkezés törvényszéki fodrásznál H43

ELADÁS

Kis családi ház jutányos árban Árpádtér közelében eladó. — Cim a kiadóban.

Besztercei szilva lekvár főzéshez bármely mennyiségben 2500 K-ért kapható lesz. Kettő mázsa megrendelést esetleg házhoz szállit olesón. Molnár József, Boeskaikert. Ugyan ott őszi és téli fajalmák. 22

80 holdas jó homokföld, melyen 20 hold kaszáló, 2 hold erdő, 58 szántó, tanyával eladó. Marozsán Jánosné, Nagyléta. H20

Nyilas telep 24. számú ház, egy szoba, konyha, spájz, faskamara, — 200 négyszögöl föld eladó. 172

Eladó 10 hold föld, tanyával; 30 mil lióval megvehető. Hunyadi 15. 117

150 hektó, prima, új hordó jutányos áron eladó. Javitások, tisztítások pontosan, Ábrányi pintérenél, — Libikert, Szekfü utca 26. 149

Ondódon, Veréb-dűlőben, 7-ik kilométernél eladó 4-6 hold föld. Értekezhetni; Batthyány 17, ügyvédi irodában. H73

Egy eke 6-os, egy vasborona, alig használt, eladó. József kir. herceg u. 4. szám. 124

Családi ház eladó. Beköltözhető. Lakó nincs. Kinizsi utca 20. 120

Boroshordók különböző nagyságban eladók. Busi utca 16. 148

Eladó azonnal elfoglalható kerti ház, szőlőterméssel, vagy anélkül. — Geréby-kert, András utca 16. 141

Eladó egy szilekinnel bélelt városi bunda, egy rövid férfi bunda, egy női téli kabát, férfiruhák, fehérneműek, cipők. Péterfia 42, első emelet. 162

Szabás és varrásból
Szabás őszi tanfolyamot

nyit urileányok részére mérsékelt tandíjért

Róth Zsuzsi ruhaszalonja
PIAC-U. 68. — Ugyanott elegáns toj ettek olesón készűnek.

Kutya, fehér spic, fülén sárga folt, elveszett. Megtaláló jutalomban részesül Wernernél, Piac 72. F84

Zongorát rövidet vagy pianinót bérelnék, Püspöki palota I. em., 99. ajó. F81

3000 darab vályog megvételre keresetik. Barna-utca 3.

Akácmezt, mákot, hagymát bármily mennyiségben veszek. Katz, Széchenyi 57. H65

Nádat 1500-2000 **kévet,** bádogle mezt tetőfedéshez, tengeribödét és nagyobb deszkaszint vagy elbontásra alkalmas deszka- és faalkotmányt veszek. Jóna János, Nyil-utca 34. 159

Középiskolás fiukat vagy leányokat teljes ellátásra elfogad keresmény uricsalád Piacon. Cim a kiadóban. 185

Jókarban levő rövid zongorát bérbe keresek. Lámpagyár, Piac-utca 85. 145

Gramofont veszek — rosszat is, lemezekkel, József kir. herceg-utca 65., ajtó 5. H80

Veszek októbervegi **beköltözéssel** három szobás családi házat kerttel. Cim a Hajdúföldnél. H88

1-2 urileányt teljes ellátással elvállal német tanítónt. Arany János-utca 6. Zongora rendelkezésre áll. F68

Lenócsóhb butorrajáró
Kossuth-u. 5, Gambrinus atjáró

Hálószoba, ebédlő
konyha berendezés

raktáron

Bálint Sándor
műbutorasztalos.

Fehén kenyeret
5,300 K.-ért.

Fél-barna kenyeret
4,500 K.-ért.

Autóval házhoz szállítók.

KOHN Simonty utca 18. szám.

Veszek főtérhez közel, lehetőleg nagytelkű, azonnal beköltözhető. — 3-4 szobás magánházat; istálló épület előnyben. Cim a kiadóban. F109

Seshtakerti szőlő, Andrassy ut 91. számú, beköltözhető lakással, eladó. Értekezhetni: Vigkedvü Mihály utca 38. szám. 145

Pointér vízsla, 6 hónapos, kan; — plymouth kakasok és 25 mázsa zabos bükköny széna eladó. Cim a Tiszántul; kiadóban. 138

Nagyon szép palisander ebédlő butor eladó. Cim a kiadóban. 139

Zongora, kereszthurozott, jó karban, eladó. Belklinika, Megyeri. 135

Árpád-téri villamos megállótól félpercnnyire, beköltözhető ház eladó. Cim és értekezés: Nyil utca 2. 136

Szőlő, 1500 négyszögöl, terméssel, Geréby telepen, eladó. Értekezhetni: Árpád-tér 15. 169

Eladó uri ház, a Varga és Timár utca szegletén, a törvényszék közelében, a város legegészségesebb részén. Magas földszint, 5 szoba, előszoba, előszoba, fürdőszoba, berendezés; elsőrendű, nagy, kétszárnyu ajtó, redőnyös, sollingeni nagytáblás ablakok, parkett, prima cseréncályhák, két és fél méter magas, alagsorban házmasteri lakás, nagy előpince, eselészoba, konyha, kamara, mosó.

Sárándi állomással szemben levő kertben egy nyilas szőlő, szobakonyha és kamarás lakással, jóvizű kuttal, sertés és baromfi-óllal, eladó. Értekezhetni: Rákóczi utca 21. szám alatt. 150

Motorkerékpár és egy mosógép eladók: Vigkedvü Mihály utca 10. sz. 182

Konyha, fászinca, borospince; az egész elsőrendű cseréglából, prima anyagból, eternit pala fedéssel; 1911. évben épült. Villany, gáz és vízvezetékek az egész épületben. Külön telek parkirozott, fásított kerttel, szalettel, baromfiudvarral, 52 méter mély, kitünő vizű, szivattyús, furott kút. Megtekinthető naponta délután 3-5 óra között, amikor a helyszínen bővebb felvilágosítás kapható: Tímár utca 50. szám alatt.

Egy alig használt cimbalom eladó: Rákóczi utca 67. 183

Eladó a Sesta-kert, Komlóssy utca 52. szám alatti szőlő és gyümölcsös, az ideai természettel együtt — elutazás miatt sürgősen és jutányos áron. A fák fajgyümölcsöt termők és feltűnően bőtermők. Értekezhetni: Bercesényi utca 16. H81

Eladó 4 pár ablak, 3 ajtó, 1.800.000 korona. Vendég utca 74. H82

Eladó ház, Vendég utcában; három szoba, konyha; 32 millió. Értekezhetni: Csapó-kert, Kisfaludy 18. H83

21 hold halápi föld kiadó, gazdasági felszereléssel; özvegy Kozma Györgyné. H86

Eladó 200 hektoliter tiszta új, tölgyfa boroshordó és a miképes; sorompónál 200 mm. rozszalma. Értekezni lehet Tégláskert, Létai utca 1. szám alatt, Jablonkainál. H87

Ócska épületanyag eladó. Vigkedvő Mihály utca 12. H78

Eladó ház szőlő és gyümölcsös, beköltözhető lakással, Mátyás király utca folytatása, Lepke utca 3. sz. a. Csapó-kert. H97

Stock, 60 lóerős, üzemben levő szántógép, azonnal. Echerolles Gilbert, Nagyrábé (Bihar megye), állomás Sáp. H70

Olcsó házak

A város legszebb helyén 130 millióért ház eladó, 5 szobás beköltözhető lakással.

4 szobás beköltözhető családi ház 130 millió.

Gazdálkodóknak 2 szobás átadandó lakással 75 millió korona.

Nem telepen v. külvárosban, hanem bent a városban.

Értekezni STEINER JOZSEFNÉL

Fiac utca 19. II. emelet.

TELEFON 624. TELEFON 624.

Eladó két hold föld az Apafája alatt. Értekezhetni: Hadházy utca 16. Fairoda. H83

Eladó Csapó utca 58. számú ház, — három szobás, azonnal elfoglalható. Lakó nincs. H85

Vadászfegyver, 24-es, kakas nélküli; 12-es, kakasos, kitünő karban. eladó. Kossuth utca 48. H99

Bor, rizling és ezerjő, 1923. évi, — kis hordó tételekben is eladó. Értekezhetni: Kossuth utca 9, házmaster-nél. H100

Takarmány, körülbelül 240 mázsa összcsúlyban, lucerna, lóhere, zabosbüköny, elsőrendű anyaszéna, a Földes—derecskei országot mentén fekvő Kürthy tanyán, a helyszínen eladó. Értekezhetni a hajdusoboszlói postamesterrel. H72

Eladó zongora, háló, ebédlő, előszoba, konyhaberendezés, íróasztal, fegyverfogás, luszterek, paradicsomos üvegek, rézüst, targonca: Szent Anna 48. Ajtó 2. H102

A Fancsikán 6 és fél kis hold föld eladó. Értekezni lehet: Gábor László — Csapó utca 64. 189

Eladó ház, Homokkert, Lónyai utca 8, Hungaria malomnál; azonnal beköltözhető; vasutasnak nagyon alkalmas. 199

Teljesen új, világos háló és ebédlő, elutazás miatt, féláron eladó. Teleki utca 12. 192

Nagy kertés, beköltözhető villa eladó. Széchenyi utca 5. 197

Csillag-u. 31. számú ház eladó. — Beköltözhető 3 szoba, előszoba. 113

Monostorpályiban 22 hold föld eladó. Szalkai utca 6. F88

Egy 12 és 4 személyes ebédlő asztal, 8 késes káposztagyalyu, egy kis tizedes mérleg súlyokkal, eladó. Megtekinthető: Dégenfeld-tér 8, hátul az udvarban. F108

Eladó Csillag utca 8. számú ház, beköltözéssel és ebédlőbutor, ágy, szekrény; ügynököt díjazok. F82

Férfiruhák, férfi télikabátok, jó állapotban, olesón eladók. Kossuth u. 9. szám, első emelet. F83

Uri ház, beköltözhető négy szép nagy szobával, felszerelve mindenel, olesón eladó. Csillag utca 56. sz. F90

Nádudvaron, sóskuti dűlőben, 81 és öttized m. hold szántó eladó. Sárkány József, Budapest IX, Gyáli utca 21. szám. F97

Eladó ház, város közepén, a Csapó utcába ágazó Malom-köz 5. szám. Két szoba átadó. Ara 85 millió. F99

Budai Ézsaiás utca 39. sz. koresma és fűszerüzlet eladó. F102

Eladó Jókai utca 44. számú ház átadó lakással. Értekezhetni ugyanott. F113

A város közepén, vagyoneosztás miatt, sürgősen eladó adómentes új ház. Négy szoba, fürdőszoba, konyha, kamara. Lakó nincs. Ugyancsak eladó a Halápon 7 hold föld. Fazekas M. utca 4. 187

Wertheim-kassza, 3-as, eladó. Megtekinthető Úvegkereskedelmi rt.-nál. 198

Eladó Hajduduhadház legszebb helyén, az állomással szemben, 2700 négyszögöl szőlő, 3 szobás, alapincézett lakással, teljes felszereléssel, terással vagy a nélkül. Értekezhetni: Nagy Pál utca 11. szám alatt. 190

Nagy jövedelmező háromszobás beköltözhető családi házamat 135 millióért eladom, esetleg nagy forgalmu vegyes áru üzlettel elcserelem. Díjat nyert farkas és foxterier kutya eladó. Honvédtető-u. 27. 191

Eladó sürgősen családi ház. Áll: 3 szoba-konyha, baromfi udvar, ser téshizláló, kerttel, jó vizű szivattyus kúttal stb. Lakó nincs. Király Ferenc-út 7. Gerébi telep. 68

Eladó Jókai-u. 26. számú ház, — azonnal beköltözhető 2 szobás konyha lakás. F58

Eladó pedálos cimbalom, hegedű, vaságy, faágy, éjjeliszekrény, divány: Ajtó utca 2. első ajtó. F86

Házhelyek olesón eladók, szép helyen, zsbivásár közelében, kedvező fizetéssel: Luther utca 18. F87

Eladó Csapó-kert, Apponyi utca 47. szám alatt egy kéziszekér és egy kályha; ugyanott egy fürdőkád használatra kiadó. F92

Eladó ház Hajdusoboszlón, Piac-téren, három üzlethelyiséggel. Értekezni lehet Guttman Sándornál. Hajdusoboszlón. F93

Kis családi ház, jutányos áron, Árpád-tér közelében, eladó. Cim a kiadóban. 192

VEGYES

Izraelita urinő korekt ur ismerettségét keresi. Teljes címet a kiadóba kér. „Fortuna” jelígre. F390

Német nyelvoktatás gyermekeknek elismert módszer szerint. Német Gyermekotthon, Piac-u. 34. — H58

Megbízható mindenest főzéshez értőt felveszek Deutsch Mór, Piac-utca 38.

Egy szoba-konyha 15-re kiadó. — Cim a kiadóban. 112

EGYSZOBÁ konyhának megfelelő helyiség azonnal kiadó Székely utca 20. Ugyanott férfi téli és tavaszi kabátok eladók.

Egy udvari szoba azonnal kiadó Székely-utca 20.

Fajalma: Jonathán, batul, pármín, őszi besztecei szilva nagy tértelben eladó öz. Tóby Istvánné. — Vámospéres, újléti szőlőtelenén. F57

Pianó bérbé kiadó. Nap utca 4. sz. 174

Hirdetmény. — Hajdusoboszlón, Központ közelében Vasut-u. 300. hsz alatt 4 utcai szoba, konyha, 2 kamara, magtár és pincéből álló főépület és 1 szoba, konyha, kamara és is tallóból álló mellékeépület és tengerigörét magába foglaló 501 négy szögös beltelek örökáron szabadkézből azonnal eladó. Értekezhetni a tulajdonossal a jelzett háznál. — Magános urinő egyetemi hallgatót lakásra elfogadok. — Cim a Tiszántúli Hirlap kiadóhivatalában 88

Veszek Főterhez közel, lehetőleg nagyterű házat. — Istálló épület előnyben. Cim a kiadóban. Ügynökökkel nem tárgyalunk. Cim, Pető Lajos főmérnök, Arany János-utca 50. sz. H51

Találkozna-e egy olyan idősebb izraelita ur, lehetőleg lakással, akár vidéken is, aki egy rokonszenves, vidéki, nagyon szolid, karcsu, 37 esztendő, nagyon gyermekszerető, magános, házas asszony, tekintélyes családból, szép, teljes kelengyével feleségül venne. Leveleket Házias jelígre a Debreceni Független Ujság kiadójába kérek. F91

Nagykerékben 23 kat. hold tanyás birtok, vasut mellett, azonnal kiadó. Cim a kiadóban. F110

Kis tanyás föld, a várostól 4 kilométerre, felébe kiadó: Péterfia 16. földszint. Ugyanott kocsis felvétetik. 125

Üzletátvétel. Ügyfelem mai napon nagy Katalin, Kinizsi utca 24. szám alatti üzletét átvette. Felhívom a hitelezőket, hogy még fennálló követeléseiket Piac utca 63. szám alatt, — irodámban 3 napon belül jelenték, mert azontul semminemű követelést el nem ismerhetünk. Dr. Tuksas Dezső ügyvéd. 144

Külön szobába férfi kvártélyost elfogadok, esetleg 3 vidéki tanulót. 14 hold földet tanyával feles bérletbe kiadom. Homokkert-utca 107. 191

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy József kir. herceg-utca 75. szám alatt levő kovácsműhelyemet áthelyeztem Honvéd-utca 35. és Kar-utca 18. szám alá. A legjutányosabb és a legponosabb kiszolgálás mellett kéri a nagyérdemű közönség pártfogását, Prém Miklós kovács. 206

Ké gimnázista fiut vagy leányt teljes ellátásra elfogadok. Csillag-utca 22. 196

Százmillió biztosítékkal üzlethez társulnék, — esetleg megbízó állást vagy üzletvezetését elfogadom. — Cim a kiadóban. 170

Iskolai tanulót évi ellátásra elfogad keresztény család. Erzsébet-utca 14. szám. 202

Kiadó Hajduböszörmény határában, 572 holdas birtok. Bővebb felvilágosítást ad dr. Nagy Imre tulajdonos, Hajduböszörmény, 2000. házszám alatt. H89

Dr. Révi Nándor ügyvéd irodáját Deák Ferenc utca 11. szám alá (a törvényszék átellenében) helyezte. Kvártélyt keres szolid iparos, — azonnalra, a belvárosba. Ajánlatot Iparos jelígre a Debreczen kiadójába kér. 180

Napom! Hétfőn, az esti személyvonattal ott leszek. Előbb nem mehetnek. Viszontlátásig. Milliósor csokola: Bolygó. H66

Festéket

Facióliákat, branzókat, ereszett, fennissel, románciakkal és minden színtől portulástól kiváltó minőségben nagyon olcsón vásárolhat

STERN

festékházban Piac utca 10. Békival szemben.

Aki még nem tudja

az győződjön meg, hogy a legolcsóbban az

Arany Bika divatházban

(„Arany Bika” épület) szeresheti be ruházati szükségleteit.

Az őszi idényre

máris dusan felszerelt áruaktár áll a t. vásárló közönség rendelkezésére. —

Bel- és külföldi szövetek, selymek, vásznak, kötött kabátok, harisnyák, férfi és női fehérműmek a legolcsóbb árak mellett. ::

Hitelképes egyének részletfizetésre is vásárolhatnak

PÉNZE UTÁN

legmagasabb kamatot fizet ma a

NAGY LAJOS Áru- és Ingatlaninformációs Vállalat Debrecen.

Központi Iroda: Veres utca 9. — Alapították 1900-ban. Legtöbb összeg melyet fölvesz 1 millió koronára! Kamat havonként e öre fizetve! FÖLVÉTEL MINDENNAP!